Nr. 7 (13) iulie 2012

ISSN 1857-4424

Realități Culturale

REVISTĂ DE ETNOGRAFIE, FOLCLOR ŞI CULTURĂ CONTEMPORANĂ

Cine joacă horele

Festivalul dansului popular pentru copii și tineret

în memoria coregrafilor Ion Negară și Ion Ungureanu

ediția a VIII-a

2 iunie 2012, mun. Bălți

ISSN 1857-4424

PROIECTUL
„REALITĂȚI CULTURALE“

nr. 7 (13) iulie 2012

COLEGIUL DE REDACȚIE

Pavel Popa,
redactor-șef

Ion Bălteanu,
Uniunea Meșterilor Populari din Moldova

dr. Varvara Buzilă,
Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală

dr. Victor Ghilaș,
Academia de Științe a Moldovei

Veta Ghimpu-Munteanu,
Teleradio-Moldova

Gheorghe Nicolaescu,
Cabinetul metodic al Ministerului Culturii

Alexei Rău,
Biblioteca Națională

Claudia Șerșun
Secția Cultură Ialoveni

Corina Burghelea,
grafică

Cristian Șarban,
design, tehnoredactare

Adresa: or. Chișinău, str. București, 68, of. 313, 314
Tel.: (+373 22) 22-37-86, 20-25-53
Fax: (+373 22) 20-25-55
E-mail: popapavel55@gmail.com
notografprim@gmail.com
grafemalibris@gmail.com

Materialele expediate redacției nu se reîntorc autorilor. Articolele nu totdeauna vor corespunde cu poziția redacției. Republicarea materialelor este permisă cu acordul redacției.

TABLOUL REPUBLICAN DE ABONARE LA REVISTA „REALITĂȚI CULTURALE”, NR. 7 (13)

Nr. d/o	Raionul/ Municipiul	Nr. abonați	Instituții de cultură
1	**Ialoveni**	**67**	**61**
2	**Criuleni**	**46**	**61**
3	**Fălești**	**35**	**122**
4	**Hâncești**	**34**	**118**
5	**Edineț**	**31**	**92**
6	Strășeni	29	71
7	Orhei	26	127
8	Cimișlia	22	74
9	Bălți	20	23
10	Drochia	19	81
11	Căușeni	19	84
12	Ungheni	18	126
13	Șoldănești	17	64
14	Călărași	17	90
15	Râșcani	17	99
16	Soroca	17	125
17	Dubăsari	14	34
18	Briceni	14	68
19	Anenii Noi	14	72
20	Ștefan-Vodă	12	67
21	Ocnița	12	68
22	Nisporeni	11	68
23	Rezina	11	73
24	Cantemir	10	92
25	Florești	10	119
26	Glodeni	9	69
27	Chișinău	8	68
28	Telenești	8	97
29	Dondușeni	7	48
30	Leova	5	70
31	Cahul	4	103
32	Basarabeasca	2	25
33	Sângerei	2	99
34	UTAG(Ceadâr-Lunga)	1	81
35	Taraclia	0	52
	Alte instituții	200	

Total tiraj: 788 ex.

SUMAR

Pavel Popa
Iulie — luna lui Cuptor 1

***Calendar cronologic 10

Ludmila Ouș
Probleme și tendințe actuale în activitatea bibliotecilor publice. . 16

Silvia Florea
„Cu noi este Dumnezeu” 17

***Ziua copiilor la Cahul. 18

Ion Domenco
Îmbietor și tămăduitor, parfumul de salcâm 19

Anatol Cadu
Minunile din poiană 22

V. Izolda
Sărbătoarea fântânilor 23

Lia Banari
Cu același dor de Eminescu 25

Marina Poiată
O viață fără violență. 25

Viorica Șapavalov
Am o carte pentru tine 26

Ion Domenco
20 ani de la fondarea filialei Școlii de Arte „*Valeriu Hanganu*”, s. Baimaclia, Cantemir. 27

Tatiana Coroi
Instruire, creativitate, totaluri, perspective 28

Svetlana Mihnea
Eu am absolvit Școala de muzică „V. Hanganu” 29

Ludmila Dobrogeanu
„Pictez tablouri, de parcă ar fi icoane...“. 30

Rodica Postolache
Moștenitorii în Grecia 31

Indice de abonare: PM 32118
Preț: 15 lei

Editura „Notograf Prim“ s.r.l.
Tipografia F.E.P. Grafema Libris s.r.l

Iulie — luna lui Cuptor

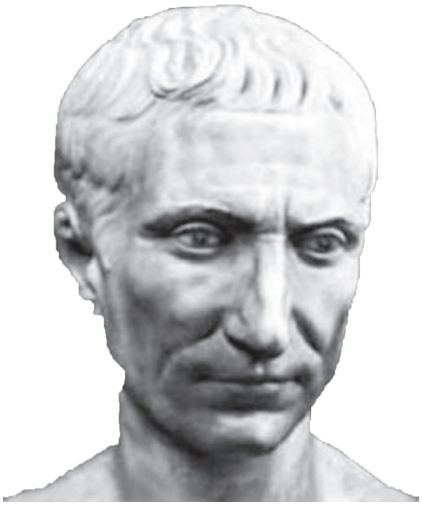

Iulie este a șaptea lună a anului în calendarul Gregorian cu o durată de 31 de zile.

Iulie începe (astrologic) cu soarele în semnul Racului și sfârșește în semnul Leului. Astronomic, iulie începe cu soarele în constelația Gemenilor și se sfârșește cu soarele în cea a Racului. În latină, iulie se numea Quintilispentru, era a cincea lună în calendarul roman, calendar care începea cu luna martie. Grecii numeau luna iulie Hekatombaion. La noi, popular, se numește Cuptor, cuptori, adică luna fierbințelilor și a coacerilor.

Numele lunii iulie vine de la Iulius Cezar care s-a născut în această lună.

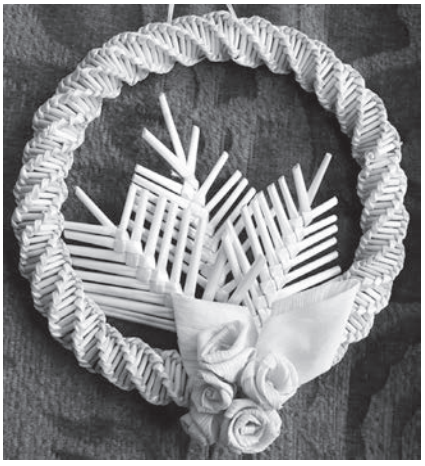

Gaius Iulius Cezar (limba latină: IMP•C•IVLIVS•CAESAR•DIVVS n. 13 iulie, ca. 100 î.Hr. — d. 15 martie, 44 î.Hr.) a fost un lider politic și militar roman și una dintre cele mai influente și mai controversate personalități din istorie. Rolul său a fost esențial în instaurarea dictaturii la Roma, lichidarea democrației Republicii și instaurarea Imperiului Roman. A provocat războaie de cucerire, învingător într-un război civil, dictator al lumii romane, a inițiat reformarea societății romane, s-a proclamat dictator pe viață și a centralizat puternic guvernarea statului slăbit din cauza războiului civil pornit tot de Cezar.

Simbolurile lunii

Rubinul — piatră prețioasă, derivă din cuvântul latin „rubens”/„ruber”, având semnificația de „roșu”. I se mai zice și „piatra satisfacției/mulțumirii”, „regele gemelor”, considerat drept una din cele mai puternice pietre din univers. Inelul de logodnă cu o piatră de rubin exprimă pasiunea și promisiunea iubirii și se poartă numai pe mâna stângă, ca să dăruiască forța vieții purtătorului și să îi asigure protecția față de spiritele malefice. Rubinul este un simbol al prieteniei și iubirii, talisman care aduce liniștea sufletească, stimuleaza sexualitatea, alungă răul și gândurile negative ori necurate, împiedică apariția coșmarelor (atunci cand este asezat sub perna pe care dormi). Se crede ca îndepărtează infecțiile ori germenii din sânge.

Florile lunii

Nemțișorul de câmp — *„floarea compromisului”*

Nemțișorul de câmp a fost numit de grecii antici Delphinium, zeul protector al or. Delphi.

Originea nemțișorului o găsim într-o străveche legendă despre războiul din Troia. Mama lui Ahile își exprimase dorința ca armura fiului ei să fie dăruită celui mai viteaz erou grec, iar acesta a fost desemnat Ulysses, în pofida viteazului Ajax care se așteptase ca el să fie fericitul ales. Dezamăgit de acest fapt, Ajax și-a pus capăt zilelor, iar micile flori albastre de nemțișor au început să se ivească din pământul care înghițise sângele lui.

Nufărul — *simbol al purității inimii*

Simbol oriental al renașterii, nufărul înglobează conceptele de bine, adevăr și frumusețe, dar și pe acelea

ale păcii, norocului și iluminării, o reprezentare a trezirii la viața spirituală, și un insemn general al vieții. Așa cum frumusețea nufărului se ivește din rădăcinile-i înfipte în malul necurat, la fel oamenii evolueaza și se transformă în ființe ale frumuseții.

Nufărul — „regina apei” a apărut conform unei vechi legende indiană, dintr-o stea căzută în ape.

Într-o altă legenda, aparținând unui trib băștinaș din Brazilia, o inocentă fată începe să creadă în poveștile tatălui ei despre un zeu războinic nemaipomenit de frumos avându-și sălașul în lună, astfel încât ea ajunge să mai acorde vre-o atenție bărbaților din tribul ei, iar toate eforturile părinților de a o mărita eșuează unul după altul.

Fata aștepta cu nerăbdare perioadele de lună plină, ocazii cu care privea cu stăruință spre Selena, încercând să întrezărească fața imaginarului ei iubit. Adeseori, alerga prin junglă, străduindu-se cu disperare să îmbrățișeze razele înșelătoare ale lunii.

Într-una din nopțile în care luna strălucea magic în cerurile nepătate de vre-un nor, tânăra femeie a alergat în adâncurile pădurii și a descoperit un lac cu apele line ca o oglindă, în care luna se oglindea în întreaga ei splendoare. Crezând că zeul mult iubit a coborât pe pământ pentru a se îmbăia în acel lac, ea s-a aruncat fără nici o ezitare în apă și s-a înecat.

Înduioșat de dragostea nețărmurită a fetei, zeul din lună nu a fost capabil să o readucă la viață, dar a transformat-o într-o stea pământeană, într-o imensă floare de nufăr, specifică zonelor amazoniene.

Copacii lunii

Ulmul

Este un copac recunoscut mitic – „arborele somnului”, ulmul este un semn bun asociat cu prosperitatea și o viitoare fericire și simbolizează puterea voinței și intuiția. Ulmul în tradiția creștină este o reprezentare a demnității și credinței.

Chiparosul

Chiparosul simbolizează, moartea, viața eternă, doliul, jalea, durerea sau disperarea.

Potrivit unei legende istorisite de Ovidiu în „Metamorfoze”, tânărul Cyparissus, îndurerat de faptul că ucisese la vânătoare un pui de căprioară, s-a aruncat la pământ și a rămas acolo, jelindu-și necontenit greșeala. În cele din urma, el a fost transformat într-un chiparos, iar zeul Apollo a proclamat ca acest arbore va trebui să fie prezent la toate ritualurile funerare. Din acest punct de vedere, chiparosul este deopotrivă un simbol al sacrificiului, dar și al lui Hades , zeul lumii subpământene.

Tradiții... sfaturi:

— Prima săptămână a lunii iulie se numește, în popor, „săptămâna secerișului", se seceră grâul lucrându-se de la răsăritul până la asfințitul soarelui;

— Se spune că în a treia săptămână plouă, tună, fulgeră și trăsnește;

— Ultima săptămână se numește - „săptămâna verii", anotimpul cel mai călduros din an;

— Semănați pentru a doua oară spanac și varză, udați straturile cu apă de vale, dacă este secetă;

— Pâinea coaptă în lunile iulie și august se mucezește lesne, puneți într-însa sare și chimen (plantă erbacee cu flori mici, albe sau roșietice, dispuse în umbrele, ale cărei fructe aromatice sunt întrebuințate ca mirodenie sau în medicină);

— Fânul proaspăt este vătămător vitelor dacă nu se udă mai înainte puțin;

— Curăță șura și poduril și vei găsi secerea;

— Când te apuci de secerat, porumbul să fie săpat a doua oară;

— Plivește viile, dar nu pe timp prea cald, ca să nu se împiedice strugurii în creștere;

— Dinaintea coșnițelor pune un vas cu apă, ca albinele s-o aibă la îndemână. Aruncă deasupra ei bucăți de paie, ca să nu să se înece;

— La cărat pune rogojini în car, ca grăunțele scuturate să nu se prăpădească. Acestea ține-le de sămânță, că-s cele mai frumoase;

— Udă curechiul bântuit de omide cu apă cu săpun;

Prevestiri de timp:

— Cum e de cald în luna lui Cuptor, așa de frig va fi în Faur;

— Dacă păianjenul își rupe pânza în două, va ploua;

— Când mușuroaiele de furnici sunt mai ridicate decât de obicei, atunci va urma iarnă grea;

— Căldura mare însemnează an mănos;

— Dacă în luna lui iulie se schimbă adesea ploaia cu senin și cald, atunci mană roadă în câmp.

Iulie în citate, aforisme, maxime

„Strălucitorul rubin trebuie să îi împodobească pe cei născuți în călduros iulie. În acest fel, ei vor fi scutiți de îndoielile și tulburările dragostei."

Anonim

Spune-i lui iulie -
Unde sunt albinele -
Unde sunt bujorii din obraz -
Unde este fânul ?
Ah, răspunde iulie -
Unde sunt semințele -
Unde sunt bobocii de floare -
Unde e luna mai -
Răspunde-mi mie, ție ."

Emily Dickinson

„Iulie. Pace pământului.
Pace apelor.
Pace ierbii și balariei.
Nesomnul meu cu o cicoare în zori."

Florența Albu - Poemul „Iulie"

„Dacă prima zi a lunii iulie este ploioasă, va ploua vreme de încă patru săptămâni."

Proverb englezesc

„Cuptior, cuptior, câte mai faci
Cu vinovata ta căldură!...
Noroc numai că poți să taci.
Așa și eu: streajă la gură !"

Duiliu Zamfirescu - Poezia "Iulie"

„Iarna englezească se sfârșește în iulie pentru a începe din nou în august."

Lord Byron

Există trei bune motive pentru a fi profesor: iunie, iulie si august."

Anonim

„Teiul, în fervoarea lui iulie
Dă glas unui vibrant concert.
Când vântul adie prin vastele păduri la începutul verii
Precum un maestru exaltat purtându-și degetele
Pe clapele unei mărețe orge,
Ne avântăm în muzică din adâncimea codrului
Într-un imn de fericire și mulțumire."

William Cullen Bryant

„De după dealuri arse și trudite,
Înaltă crește albe nori de plumb.
S-adună-n iarbă umbre încâlcite
Și, aspru, geme vântul prin porumb."

Otilia Cazimir - Poezia „Iulie"

„Dacă mușuroaiele de furnici sunt înalte în iulie, iarna va aduce multă zăpadă."

Proverb englezesc

„Vara se uită din turnul ei de bronz
Către strălucitoarele batoane ale lui iulie."

Francis Thompson

„ A-nceput din nou să-mi fie dor de dulce fericire…
Văd că-mi trece tinerețea, văd că anii mi se duc,
Și mi-e sete de plăcere, și mi-e sete de iubire,
Însă umbrele visate nu se poate să le-apuc."

Alexandru Macedonski — Poezia „Noapte de iulie"

Ana-foca

Ana-foca – sărbătoare cu dată fixă 1 iulie – 14 iulie provenită din amalgamarea atribuțiilor a două reprezentări mitice feminine celebrate în luna lui cuptor. Se zice că Ana-foca - este aducătoare de arșițe, care pârjolesc și usucă recolte, în special, vița-de-vie, dacă gospodarul nu vrea să i se usuce via nu trebuie să lucreze în această zi.

Aceasta zi este periculoasă și în ceea ce privește trăsnetul, dar și focul și se ține pentru a fi ferit tot anul de daună prin foc sau prin roaderea lucrurilor din casă de către șoareci.

Chirică Șchiopul

Chirică Șchiopul – zi nelucrătoare pentru agricultori, dedicată unei divinități populare, aducătoare de foc, care a preluat numele și data celebrării sfântului mucenic Chirică din calendarul ortodox 15/ 28 iulie. În aceste zile nu se lucrează, pentru ca nu cumva oamenii să fie „loviți" de vreo boală psihică.

Conform tradiției, se crede că „ținerea acestei zile de sărbătoare" ferește holdele de grindină, casele de incendii, turmele și cirezile de lupi sau de alte animale sălbatice. Singurul lucru permis în aceste zile era culesul pelinului pentru confecționarea măturilor.

Sfântul Ilie

Sfântul Ilie – personaj mitologic în calendarul popular. Ziua Sf. Ilie este ținută de toți creștinii, știindu-se că Sf. Ilie este stăpân peste ploaie, grindină, fulgere, tunete, trăsnete și foc. Toate aceste cumpene fiind trimise, se zice, peste ogoarele acelora, care nu țin ziua lui Sf. Ilie.

Pe vremuri, sărbătoarea Sf. Ilie ținea 3 zile, cuprinzând și ziua lui Ilie Pălie (din 21.07./03.08) și Foca (22.07/04.08). O mărturie a faptului, că oamenii țin această zi și nu lucrează o găsim în una dintre numeroasele legende legate de Sf. Ilie. Se zice că: „la începutul lumii Dumnezeu a dat pământul în stăpânirea Dracului, numai ca să se poarte bine. Sf. Ilie s-a rugat la Dumnezeu să-i dea putere asupra Diavolului. Dumnezeu i-a dat car de foc și patru cai cu aripi, tunetul și fulgerul. Când Sf. Ilie a slobozit tunetul în draci, cu gândul să-i prăpădească s-a cutremurat cerul și pământul. Dumnezeu atunci pedepsindu-l i-a luat o mână și un picior ca nu cumva să prăpădească lumea. Dracii încercau să scape de furiosul Sf. Ilie ascunzându-se în animale (în câini, pisici), în scorburile copacilor, sub pragurile caselor. Sf. Ilie nu ezita să trăsnească oriunde s-ar

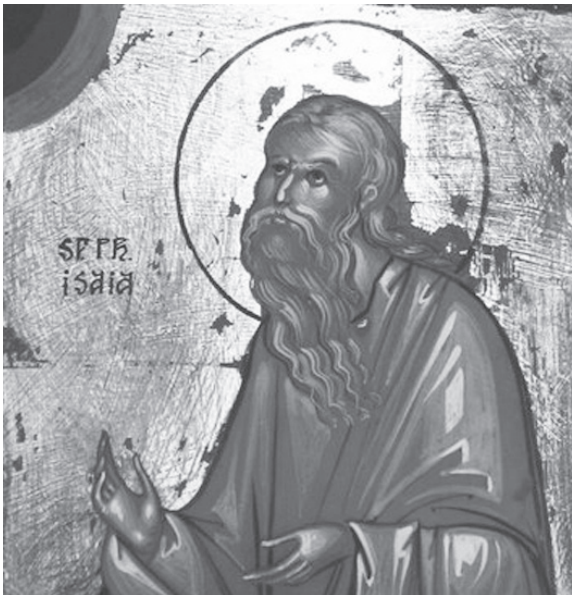

ascunde Michiduță. Oamenii obișnuiau să-și facă după fiecare fulger, cruce știind că Dumnezeu i-a poruncit să dea în toate, numai în cruce nu".

Și astăzi oamenii respectă această credință și atunci când tună și fulgeră tare ei își fac semnul crucii, pun lopata și cociorva în cruce pe prag să-i scape de grozăvii. Când pe cineva îl apucă ploaia pe drum, când tună și fulgeră, nu se adăpostesc pe sub copacii înalți și mai cu seamă sub stejari, căci ucigă-l crucea se ascunde în ei și se întâmplă să moară din cauza fulgerului.

În ziua de Sf. Ilie nu se lucrează ca să nu bată grindina ogoarele.

În trecut în noaptea de Sf. Ilie fetele se duceau pe câmpul, unde creștea cânepa, se dezbrăcau și se tăvăleau în ea. Dacă peste noapte visau cânepă verde era semn că se vor mărita cu un flăcău, dacă visau cânepă uscată trebuiau să se mărite cu un bătrân.

În zorii zilei Sf. Ilie femeile culeg plante de leac, mai ales busuioc. Pus între haine busuiocul apără hainele de molii, se pune în scăldătoarea copiilor, acelora bolnavi de picioare.

Se zice că Sf. Ilie este patronul apicultorilor și în ziua aceasta se deschid știubeiele sau stupii și se duc faguri de miere la biserică.

În unele localități este datina ca din apă cu miere, numită mursa să prepare o băutură „mied".

Se crede că tunetul în ziua de Sf. Ilie seacă miezul alunilor și nucilor, pe cînd ploaia este un semn bun pentru roade.

Sfântul Pantelimon *(Pintilie călătorul)*

La 27.07/09.08 biserica creștină îl sărbătorește pe Sf. Marele Mucenic Pantelimon. Sf. Mare Mucenic Pantelimon s-a născut într-o familie bogată în Nicomidia. Învățătură creștină a primit-o de la mama sa, Evula, iar renumitul preot Ermolae l-a inițiat în tainele credinței. Tot părintele Ermolae l-a botezat cu numele de Pantelimon, care se traduce „întru totul milostiv". În tot acest timp, tatăl său, senatorul Eustorgios, rămânea păgân. Pentru desăvârșirea educației, Pantelimon a fost încredințat de familie unui medic de renume din acea vreme, Eufrosin. În scurt timp, cunoștințele sale medicale l-au impresionat pe împăratul Maximilian, încât acesta a vrut să-l aducă la palat, ca medic personal.

De la botez, vestea minunilor săvârșite de tânărul medic Pantelimon, care practica medicina fără să ceară bani bolnavilor pe care-i vindeca (îndrumându-i doar să nu se mai închine idolilor), s-a răspândit în tot imperiul. Pentru că a refuzat să se închine la idoli, așa cum i-a cerut împăratul, Pantelimon a fost torturat, apoi decapitat.

În această zi, trebuie încetate muncile agricole. Este bine să fie prăznuit acest sfânt pentru tămăduirea bolilor și pentru prevenirea frigurilor. Orbii și șchiopii trebuie să-l cinstească în acestă zi, pentru a le ușura suferința.

În ziua praznicului se mănâncă preparate din porumb și dovlecei pentru a fi mai viguroși peste iarnă.

În popor Sf. Pantelimon i se mai spune Pintilie sau Pintilie Călătorul. Pe vremuri această zi era ținută de cei care călătoreau des. Motivația tradițională a acestei sărbători se apropie de aceea a lui Sf. Ilie. Ziua lui Pintilie Călătorul era ținută de frica trăsnetelor, grindinii, furtunilor, secetei. Se considera, că cel care muncea în această zi „se călătorea", adică murea nu după mult timp.

În legătură cu denumirea sărbătorii Pintilie Călătorul există peste tot credința că de la Pintilie Călătorul „se călătorește vara". Această „călătorie" a verii este semnalată prin câteva evenimente, precum plecarea păsărilor migratoare în țările calde, „pălitul" frunzelor.

Altădată se credea că la Pintilie Călătorul se desparte vara de toamnă. De aici și expresia „se duce vara ca o pâine, vine iarna ca un câine". Pintilie Călătorul apără vitele și oamenii de multe boli.

Se mai spune că Pintilie, ca martor al călătoriei verii, o roagă să revină și la anul tot așa bogată ca și în anul pe care tocmai îl părăsește.

În ziua lui Pintilie se fac praznice, dându-se de pomană mere și pere, uneori cu felii de pâine pentru sufletele celor decedați.

2 iulie — Ziua comemorării lui **Ștefan cel Mare și Sfânt**

„Stefan Voda, domn cel mare, seamăn pe lume nu are, decât numai mândrul soare"

Ștefan al III-lea, supranumit Ștefan cel Mare (n. 1433, Borzești - d. 2 iulie 1504, Suceava), fiul lui Bogdan al II-lea, a fost domnul Moldovei între anii 1457 și 1504.

Părinții:

Ștefan cel Mare a fost fiul lui Bogdan al II-lea și nepotul lui Alexandru cel Bun, din familia domnească a Mușatinilor (sau Mușateștilor), întemeiată de Margareta-Mușata, mama lui Petru I (1374-1392). Mușatinii moldoveni erau înrudiți cu neamul valah al Basarabilor, care a dat Munteniei mai mulți domni celebri: Mircea cel Bătrîn, Vlad Dracul, Vlad Țepeș.

Mama voievodului este doamna Oltea. În spatele fiecărui bărbat puternic se ascunde o femeie inteligentă. După moartea soțului ei, Bogdan al II-lea, Maria-Oltea și-a crescut fiul, Ștefan, pentru a deveni domnitor. Se consideră că primul nume - Maria - a fost luat spre sfârșitul vieții, când s-a călugărit, iar cel de-al doilea - Oltea - vine din zona Olt, loc de unde se trăgea ea. Documentele sunt zgârcite în ceea ce privește originile ei, de aceea a rămas loc de presupuneri și legende fabuloase.

Căsătoriile:

Ștefan cel Mare a avut trei căsătorii : cu Evdochia de Kiev, cu Maria de Mangop și cu Maria Voichița, fiica lui Radu cel Frumos, domnul Țării Românești, fratele lui Vlad Țepeș.

Toate erau de rang princiar, descendente din mari familii domnitoare, între care cea de-a doua, Maria de Mangop, chiar urmașa familiei imperiale bizantine a Asan-Paleologilor.

Evdochia din Kiev este prima soție a domnitorului Ștefan cel Mare și sora cneazului Simion Olelkovici. Căsătoria a avut loc la data de 5 iulie 1463 și a luat sfârșit prin moartea Evdochiei.

Maria din Mangop este a doua soție a domnitorului Ștefan cel Mare. Ca și prima căsătorie a domnitorului se va termina prin decesul soției sale.

Maria Voichița este cea de a treia soție a domnitorului Ștefan cel Mare, fiica lui Radu cel Frumos. Căsătoria a avut loc în anul 1473. Din dragostea lor s-a născut Alexandru, primul fiu al lui Ștefan, ctitorul bisericii Adormirea din Bacău.

Fii si fiice:

Prima soție, Evdochia (cu care s-a căsătorit la 5 iulie 1463) i-a născut doi feciori, Alexandru și Petru, și o fiică, Elena, fiul cel mai mare, Alexandru, fiind favoritul domnitorului.

A doua soție, Maria de Mangop, cu care s-a căsătorit în 1472 i-a născut doi băieți: Ilie și Bogdan.

A treia soție , Maria-Voichița l-a născut pe Bogdan, ajuns domn al Moldovei după moartea lui Ștefan cel Mare s-a aflat pe tronul țării din 1504 pînă în 1517. Bogdan a avut două surori: Ana, moartă de timpuriu, și Maria, căsătorită cu un prinț polon. Fiu natural al lui Ștefan a fost și Petru, copilul Mariei Rareș din Hîrlău.

Petru Rareș a domnit în două rânduri: 1527-1538 și 1541-1546.

Domnia lui Stefan cel Mare și Sfânt în Moldova a avut loc în perioada cuprinsă între anii 1457-1504.

Domnia sa, de aproape jumătate de veac, este cea mai frumoasă perioadă din istoria Moldovei, niciodată țara nu a fost mai întinsă, mai respectată și mai bogată.

Portretul fizic:

— statură potrivită;

— îmbrăcăminte domnească (pelerina lungă, cusută cu fir de aur și argint;

— fața prelungă, ochi mari, privire verde pătrunzătoare.

Portretul moral:

— trăsăturile feței exprimă: dârzenie, îndrăzneală, hotărâre, voință, severitate;

— felul în care își ține sabia și pasul făcut înainte exprimă hotărâre, fire demnă;

— „om întreg la fire, nelenes"(Grigore Ureche) adică bun gospodar;

— meșter mare, om războinic, viteaz;

— mare ctitor și iubitor de frumos;

— iubitor de țară și de libertate.

Situația politică internă a Moldovei în jurul anului 1457:

— certuri pentru domnie – slăbirea țării;

— boierii au închinat turcilor Moldova și s-au învoit să plătească tribut;

— țara era prost goepodărită.

Situatia politică externă:

— Imperiul Otoman cunoaște o maximă expansiune;

— Polonia și Ungaria vor să-și impună suveranitatea țării.

Măsuri luate pe plan intern:

— alungarea lui Petru Aron și a boierilor supuși turcilor;

— dezvoltarea agriculturii, a meșteșugurilor și negoțului;

— înălțarea mănăstirilor: Putna, Voroneț, Neamț, Moldovița.

— dezvoltarea comerțului:

— exportă: grâu, ovăz, orz, vite, porci, cai, vin, miere;

— importă: fiare de plug, aur, ulei, postav, piper;

— formează oastea: boieri credincioși, tărani liberi, târgoveți;

— întărește cetățile: Suceava, Hotin, Soroca, Chilia, Roman, Cetatea Albă, Cetatea Neamțului;

— încheie un larg sistem de alianțe cu Vlad Tepeș, Iancu Corvin Hunedoara, Ungaria, Polonia, Rusia.

Bătălii:

— Baia – 1467–se luptă cu Matei Corvin (se spune că Matei însuși cât era de mândru s-a retras dus pe targă, rănit în spate de o săgeată cu trei vârfuri. Înfrângerea l-a făcut să jure că nu va mai veni cu oaste împotriva Moldovei și a fratelui de același neam.

— Vaslui –1475 – cu turcii conduși de Soliman Pașa;

— Războieni (Valea Albă) –1476 cu turcii conduși de Mahomed al II-lea;

— Codrii Cosminului – 1497 - polonezi conduși de Albert „la 2 iulie 1504, Ștefan murea, după ce domnise 47 de ani, două luni și trei săptămâni, domn adevărat, viteaz, cuminte și iubitor de țară și de neam din clipa întâia până în cea din urmă." (Nicolae Iorga)

Este înmormântat la Mânăstirea Putna.

Tablou cronologic al principalelor evenimente militare:

- 1457 – Doljești;
- 1462/1465 – Chilia;
- 1467 – Baia;
- 1471-1473 – Radu cel Frumos alungat;
- 1475 – Podu Înalt-Vaslui;
- 1476 – Războieni-Valea Albă;
- 1485 – Colomeea;
- 1485/1486 – Cătlăbuga/Șcheia;
- 1487 – reia plata tributului;
- 1497 – Codrii Cosminului.

Testamentul lui Ștefan cel Mare și Sfânt

— geneza și evoluția unui mit istoric

Analele moldovene zic că Ștefan cel Mare, după ce a domnit 47 de ani și 5 luni, și după ce în acest timp a făcut atâtea lucruri frumoase, și a repurtat atâtea victorii glorioase asupra turcilor, ungurilor, polonilor, românilor și tătarilor, [...] simțind că, deși tare încă în spirit, dar puterile trupești îi slăbesc, și că moartea i se apropie, a chemat la sine pe unicul său fiu și moștenitor al țării și pe mai-marii boieri și le-a vorbit precum urmează:

„O! Bogdane, fiul meu, și voi toți amici ai mei de arme, care ați fost martori atâtor victorii glorioase, și ați luat parte la ele! […] moartea e la ușă. Dar nu aceasta este de ce mă tem: căci știu eu, că îndată cu nașterea mea, am început a grăbi spre mormânt. Pericolul ce amenință această țară din partea acelui răcnitor și fioros leu de Soliman, care arde de setea sângelui creștin, iaca ce disturbă și umple de frică și de cutremur inima mea. El a înghițit până acum prin intrigi și uneltiri mai toată Ungaria; a supus prin puterea armelor sale Crimeea și cele până acum încă neînvinse triburi ale tătarilor […]; Basarabia noastră cotropită de violențele sale; Valahia, ai cărei locuitori, deși inamici nouă, dar sunt creștini ca și noi, geme sub jugul acelui tiran; cu un cuvânt, cea mai frumoasă parte a Europei și Asiei este sub puterea lui. Dar încă nu este îndestulat cu atât, ci-și întinde armele fatale în toate părțile, și nu vrea să cunoască margini puterii și ambițiunii sale de a domni. Așa stând lucrurile, credeți voi că […] își va reține el mâna de a nu o pune asupra Moldaviei, care este înconjurată de atâtea provincii ale sale? Nu vă temeți voi, că după ce va fi supusă toată Ungaria, se va întoarce cu toate puterile în contra noastră? […] la vecinii mei de prin prejur, eu nu pot decât să deplâng deplorabila stare a lucrurilor. Pe poloni îi cunosc și știu că sunt inconstanți și incapabili să reziste furiei turcilor; ungurii gem deja cu toții sub jugul lor; germanii au, precum mi se pare, atâtea încurcături interne încât nu vor sau nu pot să se ocupe cu cele externe. […] Puterile noastre sunt prea puține; ajutorul străin, încet și departe; iar pericolul cert și aproape. Pentru aceea, eu judec că este mai bine să îmblânzim și pe această bestie turbată și sălbatică, decât să o iritâm și mai mult prin strepitul armelor. […] Și pentru aceea, în aceste ale mele ultime momente, vă exort [cer], ca un tată și ca frate, că, dacă pe lângă preservațiunea legilor noastre civile și ecleziastice, puteți obține pacea sub condițiuni onorabile, chiar fie și pe lângă un tribut, atunci este mai potrivit a vă încrede în clemența sa decât în armele sale. Dar dacă v-ar prescrie alte condițiuni, atunci mai bine să pieriți cu toții de mâna inamicului, decât să fiți spectatori oțioși la profanarea religiunii voastre și la calamitatea țării voastre. Iar Dumnezeul părinților noștri, care face minuni, va întinde grația sa inexorabilă asupra voastră, și mișcat de lacrimile servitorilor săi, va trimite pe unul care să vă scape, sau să scape posteritatea voastră de sub jugul barbarilor, și să redea țării libertatea și puterea sa!".

Bogdan, urmând acestei ultime voințe a părintelui său, a trimis în al șaptelea an al domniei sale delegați la Soliman, și el mai întâi i-a supus Moldova sub titlul unui tribut.

DIMITRIE CANTEMIR

Când voi fi în fața lui, voi îndrăzni să-i zic:

„Doamne, tu singur știi c-a fost pe inima mea, că-n tine am crezut, că nici o deșertăciune nu s-a lipit de sufletul meu, că am stat zid neclintit în fața păgânilor […] Dar toți m-au părăsit […] Doamne, osândește-mă după păcatele mele, ci nu mă osândi de pacea cu turcii spre mântuirea sărmanului meu popor! Bogdane, turcii sunt mai credincioși ca creștinii cuvântului dat […] Țineți minte cuvintele lui Ștefan, care v-a fost baci până la adânci bătrânețe… că Moldova n-a fost a strămoșilor mei, n-a fost a mea și nu e a voastră, ci a urmașilor voștri ș-a urmașilor urmașilor voștri în veacul vecilor…

BARBU ȘTEFĂNESCU–DELAVRANCEA
BOGDAN MURGESCU, Istoria României în texte

Testamentul lui Ștefan cel Mare și Sfânt

„Boieri dumneavoastră, v-am chemat să mă mărturisesc înainte de moarte, să mă spovedesc țării. Rog să mă iertați că am fost prea bun cu voi și prea crunt.

Am mostenit o țară de țărani și vă las o țară de oșteni. În Moldova, toată populația care știa să țină în mâini numai coarnele plugului, știe azi să țină în mână și sabia.

Turcul ne-a dorit Moldova un pașalâc al Imperiului Otoman. Leșii (Polonezii) – un voievodat al Țării Leșești. Ungurii – un teritoriu al Țării Ungurești. Tătarii – un loc de pășune pentru caii lor. Dar n-au izbutit. Vă las o țară bine apărată. În cetatea noastră de la Dunare – Chilia, și de la Marea Neagră – Cetatea Albă, șed acum ca un spin în coastă țării pagânii cei fără de Dumnezeu. Îmi pare rău de neputințele pe care mi le-a adus bătrânețea, căci visul meu era să vă las țara întreagă și neștirbită. Căci o țară, atâta timp cât își va avea hotarele știrbite, va sângera mereu. Și acum nu sângerez atât de rănile mele din bătăliile trecute, cât de aceste două răni vii – Chilia și Cetatea Albă. Ca să pot dormi liniștit în mormântul meu, aș vrea să-mi juрați că nu veți uita niciodată de ele și, atunci când va sosi clipa prielnică, veți face tot posibilul ca să le întoarceți Moldovei. Nu ni s-a furat doua cetăți, ni s-a furat ceva mai mult – Dunărea ne-a fost furată și Marea Neagră ni s-a răpit. Moldova fără de mare e țară numai pe jumătate.

Mulți ne-au vrut îngenuncheati. Mulți ni s-au dorit „eliberatori". Turcii vroiau să ne elibereze de unguri, ungurii – de Leși (Polonezi), Leșii – de turci. Dar toți urmăreau alte scopuri: cum să ne facă robi și turcilor, dar și lor. Grea mi-a fost domnia. Timp de 47 de ani mă miram in fiecare zi că n-am murit. Dusmanul m-a ingenuncheat numai de doua ori: la Chilia și la Valea Albă. El nu țintea moartea mea, el țintea moartea Moldovei. Și când am avut noroc, Moldova l-a avut.

Vă las o țara pe care mi-am dorit-o și v-ați dorit-o. Și nu aș vrea să inchid ochii fără să știu pe cine ați ales domn al țării în locul meu. Nu doresc ca mormântul meu să fie stropit cu sânge. Nu doresc să se certe din cauza tronului țării părinți și copii, frați și surori, nepoți și unchi. Vreau să mor împăcat. Vă rog, boieri dumneavoastră, să faceți alegere și să-l sprijiniți pe Bogdan-vodă, fiul meu și domnul vostru. Stefan, cu mâinile tremurânde, își scoase coroana de pe creștetul încununat de plete cărunte și o așeza pe fruntea lui Bogdan, care sta în genunchi înaintea tronului."

„Nu e o coroana de diamante, e o coroană de spini, fiule. Aș vrea să-ți dau câteva sfaturi, de care poți asculta, dar de care poți și să nu ții seama. M-am temut să rostesc aceste cuvinte cu coroana pe cap, să nu le luați drept poruncă. Acum, când mi-am luat locul printre boieri, cred că le pot spune.

Trăim vremuri tulburi. Din toate părțile, fiare gata de pradă se uită cu ochi pohticioși către biata țară a Moldovei. Eu și boierii și răzeșii mei am făcut tot ce mi-a stat în putință și am apărat-o, pe unde cu cuvântul, pe unde cu sabia, de dușmani. Iar dușmanii ei sunt mai ales vecinii ei, care vor să-și mărească țările pe seama Moldovei. Care vor țara Moldovei ca pe o simplă regiune a țărilor lor. Și Leșii (Polonezii) jinduiesc să vă aibă birnici. Să vă facă pe cât se poate mai curând catolici. Ca și ungurii, care visează mereu gurile Dunării. Și tătarii nu s-ar da în lături s-o prefacă într-o pasune pentru caii lor șirepi. Și cazacii care ajung până aici cu gând să se bată cu paginul pentru credință, dar se Întorc înapoi cu turme și herghelii de-ale moldovenilor. Și rusul care a început să se lățească în toate părțile, dintr-o țară mică devenind o țară cu întinderi mari, pe seama vecinilor. Și turcul care a cuprins atâta lume.

Toți ne-ar vrea vasali și birnici. Și dacă tu, fiule, și voi boieri dumneavoastră, veți vedea că nu puteți ține țara, și-ți vedea că nu aveți încotro, să o închinați, dar să nu o închinați oricui. Dacă vreți ca fiii și nepoții voștri să mai vorbească limba noastră strămoșească, să nu o închinați vecinilor – nici Leșilor (Polonezilor), nici ungurilor, nici muscalilor (rușilor). Aceștia, dacă vin, nu se mai duc din țară și sub diferite pretexte au să vă treacă la altă credință și au să vă impună să le vorbiți limba și jugul vă va fi dublu. Vor găsi argumente că sunteți unguri sau slavi, că graiurile lor sunt mai nobile. Și nu veți fi stăpâni, ci străini în țara voastră. Și din toți – cel mai tare astăzi e turcul. Aș vrea să vă știu liberi. Dar dacă veți vedea că nu vă puteți păstra libertatea, și gura mea spune acum ceea ce n-ar vrea să rostească niciodată, să vă inchinați celui cu care m-am războit întotdeauna – turcului; că acesta nu cumpără moșii în țară străină, nici moschei nu zidește și nici altă limbă decât turca turcul nu are dreptul să învețe. Și fiind Turcia prea departe de Moldova și peste ape, ea nu va dori niciodată să se mute în Moldova, ca unele neamuri de la nord care caută regiuni mai călduroase și pământuri mai roditoare. Veți plăti birul umilitor până veți găsi putere în voi să vă scuturați jugul nesuferit. Și aș dormi la locul meu de veci împăcat, dacă aș ști că mi-ați ascultat sfatul. Eu am ostenit. Și plec să mă culc. Nu aș vrea să dorm somn greu, însoțit de coșmaruri. Aș vrea să dorm în somnul cel de veci împăcat. Asta e ultima rugăminte a celuia care v-a fost mai mult decât un domn, v-a fost un parinte."

CONSTITUȚIA REPUBLICII MOLDOVA

Adoptată la 29 iulie 1994

NOI, reprezentanții plenipotențiari ai poporului Republicii Moldova, deputați în Parlament,

PORNIND de la aspirațiile seculare ale poporului de a trăi într-o țară suverană, exprimate prin proclamarea independenței Republicii Moldova,

AVÎND în vedere continuitatea statalității poporului moldovenesc în contextul istoric și etnic al devenirii lui ca națiune,

NĂZUIND spre satisfacerea intereselor cetățenilor de altă origine etnică, care împreună cu moldovenii constituie poporul Republii Moldova,

CONSIDERÎND statul de drept, pacea civică, democrația, demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic valori supreme,

FIIND CONȘTIENȚI de responsabilitatea și obligațiile noastre față de generațiile precedente, actuale și viitoare,

REAFIRMÎND devotamentul nostru față de valorile general-umane, dorința de a trăi în pace și bună înțelegere cu toate popoarele lumii conform principiilor și normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional,

adoptăm Constituția Republicii Moldova, declarînd-o LEGE SUPREMĂ A SOCIETĂȚII ȘI A STATULUI.

Constituția Republicii Moldova este legea supremă și principală a Republicii Moldova și a societății statului. Constituția determină principiile generale ale societății, drepturile și îndatoririle omului ș.a.m.d. A fost adoptată pe 29 iulie 1994. Constă din 8 titluri, fiecare fiind împărțit în capitole și secțiuni.

TITLUL I PRINCIPII GENERALE

TITLUL II DREPTURILE, LIBERTĂȚILE ȘI ÎNDATORIRILE FUNDAMENTALE

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

Capitolul II DREPTURILE ȘI LIBERTĂȚILE FUNDAMENTALE

Capitolul III ÎNDATORIRILE FUNDAMENTALE

TITLUL III AUTORITĂȚILE PUBLICE

Capitolul IV PARLAMENTUL

Secțiunea 1 Organizare și funcționare

Secțiunea a 2-a Statutul deputaților

Secțiunea a 3-a Legiferarea

Capitolul V PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

Capitolul VI GUVERNUL

Capitolul VII RAPORTURILE PARLAMENTULUI CU GUVERNUL

Capitolul VIII ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ

Capitolul IX AUTORITATEA JUDECĂTOREASCĂ

Secțiunea 1 Instanțele judecătorești

Secțiunea a 2-a Consiliul Superior al Magistraturii

Secțiunea a 3-a Procuratura

TITLUL IV ECONOMIA NAȚIONALĂ ȘI FINANȚELE PUBLICE

TITLUL V CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

TITLUL VI REVIZUIREA CONSTITUȚIEI

TITLUL VII DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Calendar cronologic

1 IULIE

1891

La 1 iulie 1891 a decedat **Mihail Kogălniceanu** - om politic, avocat, istoric și publicist originar din Moldova, Prim-ministru al României la 11 octombrie 1863, după Unirea din 1859 a Principatelor Dunărene în timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza, și mai târziu Ministru al Afacerilor Externe sub domnia lui Carol I, de mai multe ori Ministru de interne în domniile lui Cuza și Carol, unul dintre cei mai influenți intelectuali români ai generației sale. El și-a început cariera politică în calitate de colaborator al prințului Mihail Sturdza, în același timp ocupând funcția de director al Teatrului Național din Iași și a publicat multe opere împreună cu poetul Vasile Alecsandri și activistul Ion Ghica.A fost ideologul Revoluției de la 1848 în Moldova, fiind autorul petiției Dorințele partidei naționale din Moldova.

2 IULIE

Sărbătoarea Națională „Ziua Comemorării lui Ștefan cel Mare și Sfânt".

3 IULIE

1941

Iacob Burghiu s-a născut la 3 iulie 1941, s. Zăicani, Râșcani. A fost un prozator și regizor de film. A absolvit Institutul „Aleco Russo" din Bălți (1957). Pasionat de teatru, renunță la cariera de profesor și devine actor la Teatrul dramatic „Vasile Alecsandri" din Bălți (1958-1960) și la Teatrul „Luceafărul" din Chișinău (1960-1964). Între anii 1964-1968 urmează studii de regie de film la Institutul Unional de Cinematografie din Moscova - VGIK (1964-1968) apoi este angajat ca regizor la studioul „Moldova-film" (1968-1987).Paralel se remarcă talentat prozator, debutează în 1966 cu volumul „Soarele în cârji", membru al Uniunii Scriitorilor din 1967, al Uniunii Cineaștilor din 1975. Iacob Burghiu a primit Medalia „Mihai Eminescu" (1996) și titlul de Maestru în Artă (1999). A încetat din viață la 28 iunie 2003, în municipiul Chișinău.

1942

Poetul **Titus Știrbu** s-a născut la 3 iulie 1942, Cenușa, jud. Soroca, în familia lui Grigore Știrbu. După ce absolvă Universitatea de Stat din Chișinău (1964), funcționează ca redactor la Televiziune (1966-1976) și la Societatea „Prietenii Cărții" (1977-1983), apoi consilier și secretar al Uniunii Scriitorilor (1984-1991), redactor la Departamentul pentru Edituri, Poligrafie și Comerțul cu Cărți (1991-1995) și la Departamentul Relații Interetnice (1999-2001). Chiar de la prima plachetă, „Satelitul" (1973), Știrbu se arată atras de universul copilăriei, căruia îi va consacra toate cărțile sale. Valorificând cu eficiență anumite modalități împrumutate din creația folclorică (elemente de basm, parabola, jocul de cuvinte, umorul), poetul reușește să câștige interesul micului cititor prin viziuni proaspete, situații și limbaj atractiv, prin jovialitatea tonalității și prin glume instructive. A tradus din literatura rusă.

1959

Zinaida Bolboceanu s-a născut la 3 iulie 1959 în c. Opaci, jud. Căușeni. În anii 1966-1970 – a studiat la școala din Opaci, 1970-1975 – Școala Republicană de Arte Plastice pentru copii. În anii 1975-1980 – a studiat la Colegiul Republican de Arte Plastice; în anii 1986-1991 – învață la Conservatorul de Stat din Moldova, catedra de folclor,secția canto-popular și pedagogie, după absolvire activează în calitate de lector la catedra de folclor la Conservator până în 1994.

Cariera artistica: Din anul 1970 până la 1979 este solista corului popular de copii „Ciocârlia", concomitent a Ansamblului folcloric „Mărțișor" din Chișinău. Lucrează cu ansamblul folcloric „Țărăncuța" (1987-1994); cu orchestra „Busuioc Moldovenesc" (1989-1997); cu Teatrul Etnofolcloric „Ion Creangă" (1993-1995); la Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală în calitatea de colaborator științific (1997-2001). Fondator și director artistic în grupul folcloric „Etnos" (1995-2001); participă la realizarea filmului muzical „ETHNOS" la TVM (1996). Din 2007 pregătește și lansează tinere talente care practică arta vocală populară. Din 2006 până în prezent este solistă în Ansamblul folcloric „Busuiocul" (România).

A participat: 1989 – Concursul „Cântați cu noi", premiul I; 1989 – Festivalul „Colinda", premiul I;1989 – Festivalul republican al interpreților cîntecului folcloric tradițional „Tamara Ciobanu", premiul II;1992 – Festivalul–concurs internațional „Rapsozii Moldovei", premiul mare; 1993 – Festivalul–concurs internațional „Meșterul Manole", premiul I; Festivalul-concurs internațional de la Giurgiu (România). „Pe marginea Dunării," premiul I; Festivalul-concurs „Miorița", Premiul Mare (România); 2000 - Premiul „Ethnos" al Fundației Culturale „Ethnos" din România pentru valorificare și autenticitate.

A avut turnee artistice în Ucraina, România, Emiratele Unite, Iugoslavia, Grecia, Germania, Belgia, Rusia, Italia ș.a.. Este Artist al Poporului din Republica Moldova.

4 IULIE

1926

S-a născut scriitorul **Vasile Vasilache** la 4 iulie 1926, Unțești, Iași, România, astăzi în raionul Ungheni, Republica Moldova – d. 7 iulie 2008, Chișinău. 1937 este admis la Liceul Național din Iași. În același an, tatăl îl transferă la „Liceul de Aplicație" zis și Seminarul Pedagogic Universitar de pe lângă Universitatea Alexandru Ioan Cuza, Iași. În 1940 se înscrie la școala medie din Ungheni. Devine învățător în satul natal iar peste puțină vreme este repartizat la școala medie din s. Cetireni. Concomitent urmează studiile la Institutul Pedagogic de doi ani Soroca, apoi se transferă la Institutul Pedagogic din Chișinău. În același an, prin ordinul ministrului învățământului din RSS Moldova este trasferat la redacția săptămînalului „Cultura Moldovei", unde a colaborat aproximativ cinci ani. Debutează în literatură conferindu-i-se premiul I la concursul republican (proză). Din acest moment profesează jurnalistica, îmbinând-o cu creația literară (proză scurtă) „Aventurile celor doi verișori", „Două mere țigance", „Tăcerile casei aceleia".1962-1964 urmează Cursurile de Scenaristică de la Moscova. 1965 este Membru al Uniunii Scriitorilor din Moldova. 1965-1969 este redactor la revista „Nistru", membru al Colegiului redacțional la Studioul „Moldova-Film". Riga, 1969 - premiat pentru scenariul documentar „Eu și ceilalti...". 1993-1995 redactor-șef al revistei „Columna".

6 IULIE

1953

Anastasia Lazariuc s-a născut la 6 iulie 1953, în c. Băcioi, Chișinău. Își face studiile la Școala de muzică „Ștefan Neaga" din Chișinău. În anul 1972, devine solista formației „Sonor" de la Filarmonica de la Cernăuți din Ucraina, colaborează cu televiziunile de la Moscova, Sankt-Petersburg, Kiev, Minsk. În anul 1973, câștigă premiul al II-lea la Festivalul Cântecului de la Liepaia, Lituania. Din 1977, timp de 16 ani a fost solista Orchestrei Radio-Televiziunii de la Chișinau. A colaborat cu compozitorii de muzică ușoară Ion Aldea-Teodorovici, Petre Teodorovici, Anatol Chiriac, Nicolae Caragea, Daria Radu, Mihai Constantinescu. A evoluat în duet cu: Iurie Sadovnic, Anca Țurcașiu, Gheorghe Gheorghiu, Mihai Constantinescu. A avut turnee în SUA, Canada, Laos, Germania, Polonia etc. Din 1972 a participat la mai multe concursuri naționale și internaționale: 1979 — laureată a Concursului Internațional „Garoafa roșie" (Soci), 1979 — diplomată a Concursului televizat „Cu' cântecul prin viață" (Moscova).

Titlul de Artistă Emerită a Republicii Moldova îi este oferit în 1982.

7 IULIE

1960

Mezzosoprana **Aurelia Ciobanu** s-a născut la 7 iulie 1960. A absolvit în 1990 Conservatorul de Stat „Gavriil Musicescu", facultatea „Canto academic". Din 2005 este solistă la Teatrul Național de Operă și Balet din R. Moldova.

Premiul I la Concursul Internațional de canto „Gavriil Musicescu" Tiraspol, R. Moldova (1981); Premiul I și respectiv, II la Festivalul Internațional de muzică „Crizantema de aur", România (1992 și, respectiv 1993).

8 IULIE

1945

Ivan Cvasniuc s-a născut la 8 iulie 1945. Bariton. Șeful trupei de operă la Teatrul Național de Operă și Balet din Chișinău. Maestru în Artă, Artist al Poporului. A absolvit Conservatorul de Stat „Gavriil Musicescu" din Chișinău. Din 1974 este solist la Teatrul Național de Operă și Balet.

9 IULIE

1926

Marcel Budală s-a născut la 9 iulie 1926, București și a decedat în 1989, București, cunoscut acordeonist, faimos prin muzica lăutărească și ca instrumentist în orchestra Radioteleviziunii.

1943

Margareta Pâslaru s-a născut pe 9 iulie 1943 în București. La 8 ani a studiat pianul, la 5 ani facea balet. A debutat la 15 ani, fiind descoperita de Ileana Pop. A luat premiul I la Festivalul artiștilor amatori. A lansat împreună cu Marina Voica un mare șlagăr — „Pe aripa vântului". George Grigoriu o aude și îi compune special cântecul „Chemarea mării" marcând debutul discografic al ei, bătând toate recordurile de vânzare ale anilor '60. A apărut în trei scurt metraje muzicale pentru televiziune, ale lui V. Lazarov, acesta fiind premiat la Montreaux și Monaco pentru ele, iar Margareta este invitată să cânte în străinătate, dar nu primește viza, timp de 10 ani.În 1964 o interpreteaza pe Polly Peachum în „Opera de trei parale", șocând publicul și criticii de artă. În 1966 a debutat în fimlul „Tunelul", fiind apreciată remarcabil, apoi „Un film cu o fată fermecătoare", iar în 1973 a filmat în regia Elisabetei Bostan „Veronica" și „Veronica se întoarce" ce se bucură și azi de un real succes.A emigrat în America în 1983, unde a lucrat la diferite galerii de artă, are producții tv regionale, campanii umanitare, pentru toate activitățile desfășurate în Statele Unite a fost onorata cu premiul de Excelență „Women of excellence" în 2002. Din 2006 este în țară.

10 IULIE

1951

Vasile Șeicaru este un cântăreț și autor român de muzică folk. Născut la 10 iulie 1951 la Galați, debutează în formația „Cristal" ca solist vocal în 1970. Din 1978 - membru al Cenaclului „Flacăra", desfășurând o activitate solistică. În 1984 părăsește Cenaclul Flacăra. Din 1990 evoluează în exclusivitate solo, efectuând numeroase turnee în țară și peste hotare (Germania, China, Coreea, Rusia, Statele Unite, Canada, Suedia).

În anul 2006 primește din partea Președintelui României „Ordinul Cultural în Grad de Cavaler".

11 IULIE

Ziua Mondială a Populației a fost declarată internațională de către Organizația Națiunilor Unite în 1987, când populația lumii a atins pragul de 5 miliarde. În 1974, O.N.U. a proclamat Anul Internațional al Populației și a invitat, toate statele lumii la Conferința Mondială a Populației în luna august, în capitala României.

Scopul marcării Zilei Mondiale a Populației este tocmai focusarea atenției asupra urgenței și importanței problemelor legate de populație.

1955

Maria Dragomiroiu s-a născut la 11 iulie 1955, Marcea, Vâlcea. Este o interpretă de muzică populară, având o voce deosebită, cu un amplu registru vocal, și fiind posesoarea unei tehnici excelente, de solistă de muzică clasică. Maria Dragomiroiu a fost comparată, mai ales la începutul carierei, doar cu Maria Tănase, doamna cântecului popular românesc.

1988

Doina Sulac s-a născut la 11 iulie 1988 la Chișinău.Debutul ei a avut loc în cadrul unei serate de creație a tatălui său Nicolae Sulac, a interpretat piesa Angelei Moldovanu „Mi-am cusut bondiță nouă", acompaniata de Orchestra „Lăutarii", pe atunci avea doar patru ani. Studiile muzicale și le-a făcut întâi la Liceul de muzică „Ciprian Porumbescu", apoi la Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice, facultatea canto, mai târziu facultatea de politologie de la ULIM. În anul 2002 a lansat albumul de debut „Doina", care a inclus și prima piesă scrisă de Doina Sulac – „Dor", iar în 2008 albumul „Mohor". În prezent se ocupă de lansarea albumului de muzica populară „Floarea lui Sulac". În anul 2011 Doina Sulac a înregistrat Centrul de muzică „Floarea lui Sulac". Scopul fondării e organizarea unei școli private de muzică la care copiii începând cu vârsta de 5 și până la 18 ani să poată lua lecții de armonie, muzicologie, solfegiu, canto.

12 IULIE

1942

Petre Ștefănucă - († 12 iulie 1942), folclorist, pedagog și sociolog, director al Institutului Social din Moldova. Se stinge din viață la 12 iulie 1942. Petre Ștefănucă, născut la Ialoveni, a fost membru al Școlii Gusti, absolvent al liceului „Alexandru Donici" din Chișinău și al Universității de Filologie din București. A funcționat ca profesor de liceu în Tighina, Cetatea Albă și Chișinău. Este autor al unor studii valoroase, printre care se pot aminti: „Folclor din județul Lăpușna"; „Literatura populară a satului Iurceni"; „Cercetări folclorice pe valea Nistrului-de-Jos"; „Două variante basarabene la basmul Harap-Alb al lui Ion Creangă"; „Datinele de Crăciun și Anul Nou pe valea Nistrului-de-Jos"; „Amintiri din războiul mondial (Adunate de la soldații moldoveni din comuna Cornova, raionul Orhei)" și altele. A decedat în 1942, ucis de NKVD.

15 IULIE

1948

Nicolae Dabija s-a născut la 15 iulie 1948 în com. Codreni, Cimișlia, a absolvit Universitatea de Stat din Moldova (1972), a publicat poezie și proză pentru copii: Povești de când păsărel era mic (1980), Alte povești de când Păsărel era mic (1985), Nasc și la Moldova oameni (1992), Pe urmele lui Orfeu (1983; Antologia poeziei vechi moldovenesti (1988), eseuri pe teme istorice: Moldova de peste Nistru vechi pământ strămoșesc (1991), Domnia lui Stefan cel Mare (1991), manualele pentru clasele I-IV cu titlul comun Daciada (1991 1993), impunându-se totuși înainte de toate ca poet. Principalele cărti poetice: Ochiul al treilea (1975), Apa neâncepută (1980), Zugravul anonim (1985), Aripa sub cămașă (1989; o altă culegere cu același titlu apare la Iași în 1990), Dreptul la eroare (1993), Lacrima care vede (1994), Oul de piatră (București, Ed. Eminescu, 1995), Cerul launtric (1998). Din 1986 este redactor-șef al săptămânalului Literatura și arta . Laureat al Premiului de Stat al Republicii Moldova, pentru Antologia poeziei vechi moldovenești și poveștile pentru copii (1988). Laureat al Premiului Academiei Române (1995), pentru cartea de versuri Dreptul la eroare.

17 IULIE

1949

Ion Hadârcă s-a născut la 17 iulie 1949 în c. Sângereii Vechi (astăzi or. Sângerei), jud. Bălți. A debutat în 1965 în revista „Cultura Moldovei". În 1966, este angajat la ziarul raional „Calea leninistă".

1968–1970, face stagiul militar, după care - student la Universitatea Pedagogică „Ion Creangă" din Chișinău (1970-1974).

Între anii 1974–1978, face doctoratul la Institutul de Limbă și Literatură al AȘ a Moldovei. În 1977 apare

prima plachetă de versuri „Zilele". Pentru acest volum, i-a fost decernat Premiul „Boris Glăvan". În anul 1978, - membru al Uniunii Scriitorilor din Moldova. Autorul selecției pentru antologia de poezii, poeme și eseuri „Fața pâinii" în anul 1979, urmând o a doua ediție în 1985. În perioada 1978-1981, redactor, apoi șef de secție la Editura „Literatura artistică". În anul 1983 - director al cenaclului literar „Luceafărul". La18-19 mai 1987 este ales membru și secretar al US. 1992 — președinte al cenaclului „Mihai Eminescu" de la Biblioteca Publică „O.Ghibu" din Chișinău. S-a remarcat și ca traducător, publicând volumul de versuri „Trestia dulce" de M. Agirre (1981), „Curcubeul Turkmen" de I. Pirkuliev (1984), basmul „Daruri înțelepte" de S. Marșak (1986), poezii ale scriitorilor ruși A. Pușkin, I. Lermontov, V. Hlebnikov, S. Esenin, E. Evtușenko (1986-1987), volumul „Versuri" de I. Draci (1989), volumul „Poem în aquaforte" de F. Mayor (1998), „Demonul meu" de M. Lermontov (2006). Din anul 1988, poetul face parte din mișcarea de eliberare națională, de trezire a conștiinței de neam a românilor basarabeni. Este fondatorul și primul președinte al Frontului Popular–Creștin din Moldova (1989–1992). În anul 1989, este ales deputat în Parlamentul U.R.S.S, iar în 1990, deputat în Parlamentul R. Moldova în prima sa legislatură democratică, prim-vicepreședinte al Parlamentului. La 28 ianuarie 1993, președintele Parlamentului R. Moldova, Al. Moșanu, vicepreședintele I. Hadârcă, președintele Comisiei pentru mass-media V. Matei și președintele Comisiei de relații externe V. Nedelciuc și-au prezentat în mod surprinzător demisia din funcțiile respective, motivându-și gestul prin dorința de a preveni opinia publică „asupra pericolului restaurării depline a regimului totalitar în R. Moldova". Demisia nu a fost coordonată nici la nivelul conducerii FPCD, nici în cadrul grupului parlamentar. În perioada 1 ianuarie 1996 - 22 iunie 1998, a fost membru supleant în delegația R. Moldova la Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei.

1961

Igor Macarenco s-a născut la 17 iulie 1961 în or. Căușeni.. A absolvit Academia de Muzică „Gavriil Musicescu" din Chișinău. Tenor. Din același an este solist la Teatrul Național de Operă și Balet. Maestru în Artă.

20 IULIE

1943

Adrian Păunescu (n. Adrian Păun, 20 iulie 1943, Copăceni, județul Bălți, Basarabia - d. 5 noiembrie 2010, București, România) este un poet, publicist și om politic român. Păunescu este cunoscut mai ales ca poet și ca organizator al Cenaclului Flacăra. Este unul din cei mai prolifici poeți români contemporani.

Deși născut în Basarabia (în Republica Moldova de astăzi), Păunescu și-a petrecut cea mai mare parte a copilăriei la Bîrca, în județul Dolj. A absolvit Colegiul Național Carol I din Craiova.

A debutat ca poet în 1960. Din 1973 conduce revista „Flacăra". Devenit incomod, este destituit în iulie 1985. Pretextul imediat a fost scandalul busculadei iscate la concertul Cenaclului Flacăra din Ploiești din iunie 1985. Între anii 1970-1980, Păunescu a devenit o figură importantă în mass-media românească. Cenaclul Flacăra, pe care l-a înființat, și revistele pe care le-a dirijat au exercitat o atracție indiscutabilă asupra tineretului și a vieții publice din România datorită combinației de idei de stînga de inspirație occidentală și de naționalism. Mulți artiști pe care autoritățile comuniste îi puteau considera „subversive" au fost lansați sau promovați de Păunescu prin Cenaclul Flacăra.

În dimineața zilei de 5 noiembrie 2010, după o lungă luptă cu boala, Adrian Păunescu s-a stins din viață. Diabetul de care acesta suferea i-a afectat mai multe organe, iar în noaptea de 4 spre 5 noiembrie, starea poetului s-a înrăutățit. Medicii nu l-au mai putut salva, în ciuda eforturilor depuse.

1940

Vasile Brescanu (n. 20 iulie 1940, satul Goteşti, județul Cahul - d. 3 ianuarie 2010, Chișinău), cunoscut regizor și actor de teatru și film din R. Moldova. A studiat la Institutul de Arte „Gavril Musicescu" din Chișinău (1959-1963), specializarea actor de teatru și film, la Institutul Unional de Cinematografie din Moscova - VGIK (1965-1970), specializarea regie film.În 1957-1958 - învățător în s. Lingura, apoi ziarist în Căușeni. Dupa absolvirea Facultății de artă teatrală, este angajat ca actor la Teatrul „Luceafărul" din Chișinău. În anul 1991 a primit titlul de Maestru în Artă. În ultimii ani ai vieții a fost bolnav de cancer.

1951

Compozitorul **Valentin Dânga** s-a născut la 20 iulie 1951 în satul Mândrești, raionul Telenești. A studiat la Institutul de Arte de la Chișinău (1982-1987). A scris muzică pentru spectacole de teatru și filme. La Festivalul Republican de Filme „Cocostârcul de argint" a primit Diploma „Pentru muzică originală în filmul documentar" – „Fântânarii" (1984) și pentru filmul „Moldova – casa părintească". În anul 1991 i-a fost conferit titlul onorific „Maestru în Artă". Filmografie: 1974 – „Orașul meu, Chișinău"; 1976 – „Pregătirea de examene"; 1980 – „Casa pentru Dionis"; „Un batrân ducea un cal"; 1981 – „Adolescența";1983 – „Moldova, casa părintească"; „Fântânarii"; 1984 – „Crama republicii"; 1985 – „Haiducul"; 1986 – „Ladies & gentleman's"; „Cine va intra în ultimul vagon"; „Un autobuz în ploaie"; 1987 – „Monolog despre viață"; „Ruxanda"; 1988 – „Fumul"; „Sub semnul întrebării";1989 – „Cursa" ; „Toate culorile" ; 1990 – „Ploaia".

Ziua Mondială a Șahului - instituită în1966 la inițiativa Federației Internaționale a Jocului de Șah (FIDE), fiind sărbătorită în fiecare an pe 20 iulie.

21 IULIE

1821 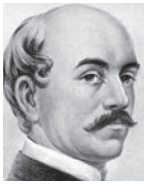

Vasile Alecsandri (n. 21 iulie 1821, Bacău — d. 22 august 1890, Mircești, jud. Iași), poet, dramaturg, folclorist, om politic, ministru, diplomat, academician, membru fondator al Academiei Române, creator al teatrului românesc și a literaturii dramatice în România, personalitate marcantă a Moldovei și a României de-a lungul întregului secol al XIX-lea.

Vasile Alecsandri s-a stins din viață la 22 august 1890, după o lungă suferință, fiind înmormântat cu toate onorurile la conacul său de la Mircești.

Primește Premiul Academiei pentru Literatură în 1881.

22 IULIE

1974

Geta Burlacu s-a născut la 22 iulie 1974, în or. Bălți. A început să cânte la vârsta de șapte ani. A învățat să cânte la vioară la școala de muzică din Bălți. A absolvit clasa de vioară la Colegiul Muzical din Bălți. În anul 1993 a intrat la Conservator, Catedra muzica ușoara și jazz (Chișinău). Este laureată și premiantă a nenumăratelor festivaluri internaționale de jazz, de muzică ușoara și folclor din astfel de țări ca România, Franța, Germania, Spania, Danemarca, Ucraina, Belarus. În 2006 a fost bursieră a Fundației Soros, compartimentul „Muzică". În 2007 G. Burlacu participă la un turneu împreună cu renumitul proiect cubanez „Buena Vista Social Club". În anul 2010 concertează cu formația lui Alex Calancea. În 2008 a reprezentat Moldova la Concursul International Eurovision cu melodia „Century of Love". Discografie: 2005 – „Ce n-aș da..."; 2008 – „La poarta pământului"; 2009 – „O sete nebună"; 2010 – „Cine iubește".

24 IULIE

1950

Vasile Iovu s-a născut la 24 iulie 1950 la Bardar, în familia Mariei si a lui Gavril Iovu. La vîrsta de 10 ani studiază flautul la liceul „Ciprian Porumbescu", iar intre anii 1967-1971 e student la Academia de muzica „Gavriil Musicescu" din Chișinău, clasa de flaut si dirijat de orchestră. Naiul îl ia in mâini din îndemnul inimii. Decisivă pentru adevărata carieră artistică a fost întâlnirea sa cu Gheorghe Zamfir (Vilnius, 1971), care l-a îndrumat și l-a binecuvântat întru cucerirea înălțimilor muzicii românesti. Astfel, Vasile Iovu devine primul naist profesionist din stânga Nistrului și primul profesor în clasa de nai a Academiei de muzică, autorul primei „Metode de nai" destinate invațamântului muzical mediu și universitar. Aria preocupărilor repertoriale, stilistice și de gen ale interpretului este foarte extinsă: muzică populară, simfonică, de cameră, ușoară. Beneficiind de înalta considerație a melomanilor, Vasile Iovu a concertat, în diverse componente, pe toate continentele, fiind aplaudat în SUA, Anglia, Elveția, Franța, India, Australia, Japonia, Germania, China și multe alte țări. Acasă meritele legendei naiului basarabean Vasile Iovu sunt apreciate cu titlul de Artist al Poporului, Profesor Universitar, Premiul Național și cea mai înaltă distincție de stat „Ordinul Republicii".

25 IULIE

1931

Vladimir Beșleagă s-a născut la 25 iulie 1931 în satul Mălăiești, Grigoriopol, Transnistria. Prozator, eseist, traducător. După studiile universitare, încearcă să îmbrățișeze știința literară, lucrînd asupra unei teze despre proza lui Liviu Rebreanu. Abandonează însă proiectul din cauza asprei cenzuri comuniste. După câțiva ani de gazetărie, se consacră muncii literare. Debutează in 1963 cu culegerea de nuvele La fântâna Leahului, după care au urmat alte cărți de proză: Zbor frânt, 1966; Acasă, 1976; Ignat și Ana, 1979; Durere, 1979; Sânge pe zăpadă, 1985 (primul roman din trilogia despre Miron Costin); Cumplite vremi, 1990 (volumul II); Viața și moartea nefericitului Filimon sau anevoioasa cale a cunoașterii de sine, 1988 (poem tragic scris între 1969-1970) etc.

26 IULIE

1951 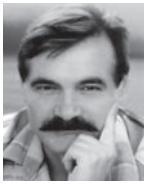

Ianoș Țurcanu s-a născut la 26 iulie 1951, Pelinia, Bălți. Urmează Colegiul de Medicină din Bălți (1968-1970) și Institutul de Medicină din Krasnodar (1972-1976). Angajat la un centru de pregătire și antrenament al piloților și cosmonauților din Soci (1976-1980), frecventează concomitent Institutul de Literatură „Maxim Gorki" din Moscova, luându-și licența în 1980. Din 1992 - director adjunct la Departamentul Cultură al Primăriei. Debutează cu versuri în 1973 la revista „Moldova", iar prima carte, „Oglindă stranie", îi apare în 1993. Mai scrie la „Cultura", „Literatura și arta", „Basarabia" , „Luceafărul", „Tomis", „Tibiscus" etc., fiind totodată redactor la publicația „Moment poetic". I s-au decernat Premiul Bibliotecii Naționale din Chișinău (1995) și Premiul Uniunii Scriitorilor din R. Moldova (2001).

27 IULIE

1921

Eugen Coșeriu s-a născvut la 27 iulie 1921, comuna Mihăileni, jud. Bălți, și a decedat la 7septembrie 2002,Tübingen, Germania, filolog romanist de origine română, membru de onoare al Academiei Române (din 1991).A absolvit liceul „Ion Creangă" din Bălți, apoi

universitățile din Iași, din Milano. Între 1950 și 1963 a predat la Universitatea din Montevideo, Uruguay, între 1961 și 1963 - profesor la Universitatea din Bonn. Din 1963 și până la sfârșitul vieții a fost profesor la Tübingen. A fost Doctor Honoris Causa a aproape 50 de universități din lume. Doctor în Filologie și Filosofie, autorul de peste 50 de volume și a mii de pagini de exegeză. Opera lui E. Coșeriu n-a cunoscut prea multe ediții în limba română, majoritatea lucrărilor au apărut în italiană, spaniolă, germană, franceză și alte limbi. Traducerea în românește a Lecțiilor de lingvistică generală a fost un eveniment reverberant în viața academică de la Chișinău și București. Lucrarea este una de referință în domeniu, apariția ei marchează, în opinia discipolului de la Cluj al lui Coșeriu, lingvistul Mircea Borcilă, „un moment important în procesul istoric de recuperare a gândirii științifice a marelui savant și de emancipare a teoriei lingvistice românești", dat fiind că „în contextul numeroaselor cărți de același gen apărute, în diverse limbi, în ultima jumătate de secol, aceste Lecții de lingvistică generală se disting, într-un mod deosebit de pregnant, prin altitudinea epistemiologică și vastitatea orizontului investigațional, prin temeinicia inegalabilă cu care sunt evaluate marile doctrine ale lingvisticii contemporane și, nu în ultimul rând, prin limpezimea și claritatea cu care sunt înfățișate contururile abordării proprii asupra fenomenului lingvistic".

28 IULIE

1962

Nelly Cozaru, actriță, regizor s-a născut la 28 iulie 1962 în Ștefănești, Ștefan Vodă. Absolventă a Școlii „B.V. Șciukin" din cadrul „Teatrului Vahtangov" (1985). Studioul din care făcea parte era cel de-al doilea Studio Moldav care a absolvit „Școala Șciukin". A lucrat la Teatrul „Luceafărul", „Eugen Ionesco". Apoi devine actriță liberă; o perioadă lucrează la Teatrul „Mihai Eminescu", participând totodată în cadrul diferitor proiecte. De 10 ani predă „Arta Actorului" la Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice. În prezent este șef de catedră și conducător de curs la aceeași instituție. Recent a devenit una dintre cele mai disputate persoane în mediul artistic de la Chișinău.

29 IULIE

1945

Mircea Lucescu s-a născut la 29 iulie 1945 în București, jucător și antrenor de fotbal. Ca jucător, a activat la echipa Dinamo între 1964 și 1977, ca antrenor a condus echipa națională a României și echipele Corvinul Hunedoara, Dinamo București, Brescia, Reggiana, FC Rapid, Internazionale Milano, Galatasaray, Beșiktaș și Șahtior Donețk.

În 1961 este legitimat la Școala Sportivă 2 București, unde activează doi ani, apoi la Dinamo București. Aici joacă doi ani, timp în care debutează și în Divizia A (21.06.1964, Dinamo - Rapid, 5-2), dupa care este împrumutat doi ani în divizia B la Știința București (actualul Sportul Studențesc). Revine apoi la Dinamo unde joacă până în 1977. Urmează perioada 1977-1981 la Corvinul Hunedoara unde în ultima parte a activat și ca antrenor. Ca jucător la Dinamo, Lucescu a câștigat 6 titluri în campionatul român, în edițiile 1963-64,1964-65, 1970-71, 1972-73, 1976-77 și 1989-90. Câștigător al Cupei UEFA în anul 2009 cu echipa sa Șahtior Donețk pe care o antrenează din anul 2004.

Cifrele carierei sale: 361 de jocuri/78 goluri în prima divizie, 70 în echipa națională, 15 în cupele europene. În toamna anului 1981 a preluat conducerea tehnică a naționalei, pentru ca un an mai târziu, să devină și director tehnic al F.R.F., a reușit calificarea tricolorilor la turneul final al Cupei Europene din 1984 din Franța. Din 1986 a trecut la Dinamo, încununându-și munca cu un event campionat-cupă (1989-1990), atingând totodată „sferturile" Cupei Cupelor (1988-1989) și semifinalele aceleiași competiții (1989-1990). După acestea a devenit antrenor în Serie A, mai întâi Pisa SC", iar apoi Brescia Calcio și Regiana AC. Cu Brescia a reușit 2 promovări în serie A. Din 1997-1998 a revenit în țară, preluând Rapidul, cu care a reușit un titlu (1998-1999) și o cupă (1997-1998). Din decembrie 1998 pentru scurt timp a devenit antrenor al celebrei echipe Internazionale Milano. În sezonul 2000-2001 a preluat pe Galatasaray, cu care a cucerit Supercupa Europei. Este considerat unul dintre cei mai valoroși tehnicieni din istoria fotbalului românesc, deținând recordul jocurilor conduse pe banca echipei naționale, 59. Ca antrenor, a obținut titluri și în campionatul Turciei cu Galatasaray în 2001-02 și cu Beșiktaș în 2002-03, din 2003 antrenează echipa ucraineană Șahtior Donețk cu care a câștigat campionatul în Ucraina în anul.Este câștigător al Cupei UEFA în anul 2009 cu echipa Șahtior Donețk pe care o antrenează din anul 2004, performanță în urma căreia a fost decorat cu Ordinul național Steaua României în grad de Cavaler.

Probleme și tendințe actuale în activitatea bibliotecilor publice

La 16 mai 2012, Bibliotecarii din zona de nord a republicii au fost martorii unui frumos eveniment, care, sperăm, va fi de bun augur, și anume — Conferința zonală „Probleme și tendințe actuale în activitatea bibliotecilor publice", organizată sub egida Ministerului Culturii, Bibliotecii Naționale din țară și Fundației Conferința directorilor bibliotecilor publice. Manifestarea face parte din multitudinea de activități ce se vor desfășura pe parcursul anului curent declarat Anul Bibliotecarului. Gazda evenimentului a fost Biblioteca Municipală „Eugeniu Coșeriu", Bălți. La conferință au participat 81 de bibliotecari (72 specialiști din 12 raioane și 9 colaboratori ai Bibliotecii Municipale „E. Coșeriu") și a fost inaugurată de către dna Vera Caraulan, șef Secție Cultură, Primăria mun. Bălți.

Specialiști avansați în biblioteconomia națională – Vera Osoianu, director-adjunct BNRM; Eugenia Bejan și Lilia Tcaci, directori adjuncți BN pentru Copii „Ion Creangă"; Ecaterina Dmitric, BNRM și Alla Panici, director adjunct SIBIMOL, BNRM – au prezentat comunicări ce au tratat subiecte actuale pentru bibliologia modernă basarabeană și pentru activitatea bibliotecilor publice din țară: „Valoarea bibliotecilor publice în societate"; „Diversificarea serviciilor pentru public ca factor de imagine"; „Probleme specifice activității cu utilizatorii-copii"; „Procesul de comunicare ca factor de schimbare a imaginii bibliotecarului în societate"; „Organizarea informației în bibliotecă, în contextul noilor tehnologii informaționale"; „Formarea culturii informației la utilizatori". Biblioteca gazdă a prezentat o succintă informație despre activitatea instituției în anii 2009-2011.

Printre problemele care necesită a fi rezolvate au fost menționate următoarele:

— achiziția mică de carte, care nu corespunde normativelor în vigoare;

— lipsa computerelor în biblioteci, îndeosebi în cele comunale;

— necesitatea organizării instruirii bibliotecarilor la nivel național;

— necesitatea ridicării salariilor bibliotecarilor în conformitate cu coșul minim de consum;

— necesitatea includerii producției editoriale a bibliotecilor mari, îndeosebi a revistelor de specialitate și a ziarelor în Cataloage pentru abonarea la edițiile periodice, ca să le poată achiziționa toate bibliotecile din țară, etc.

Conferința respectivă a marcat doar începutul unui traseu – asemenea activități vor fi organizate și în celelalte zone ale Republicii Moldova: la 22 mai – Zona de Sud, la Leova; la 25 și 30 mai – Zona de Centru, la Orhei și Ungheni.

LUDMILA OUȘ,
director interimar,
Biblioteca Municipală
„Eugeniu Coșeriu" Bălți

„Cu noi este Dumnezeu”

SILVIA FLOREA,
Secția raională Cultură Soroca

Tradițional Secția Cultură și Turism Soroca, sub egida Consiliului Raional și în colaborare cu Protopopiatul de Soroca organizează **Festivalul — concurs de muzică Sacră** „*Cu noi este Dumnezeu*”, ed. XVI-a cu următoarele obiective:

• Scoaterea din anonimat a muzicii sacre, a prelucrărilor de autori amatori și profesioniști, dar și a creațiilor din Sfânta Liturghie;

• Dezvoltarea, promovarea artei corale de muzică sacră;

• Stimularea activității corurilor și formațiilor de amatori, corurilor bisericești, a celor care îl iubesc pe Dumnezeu prin vers și muzică.

Festivalul a fost deschis de către vicepreședintele raionului Soroca dl Vladimir Nicuța și Protopopul de Soroca Nicolae Craveț.

Festivalul a început cu admirarea expoziției extraordinare de copturi pascale și ouă încondeiate, bucate tradiționale, lucrări ale meșterilor populari, icoane.

În cadrul festivalului au participat coruri de amatori, coruri populare bisericești, coruri din instituții de profil, ansambluri vocale, în total - 19 formații artistice.

Formația Corală „**Lira**”, or. Botoşani, dirijor Dragoş Voicu — **Premiul I** la compartimentul coruri de amatori.

Muzica sacră nu are vârstă, fapt confirmat și de Ansamblul vocal s. Şolcani, conducător Galina Istrati.

Corul „**Orantis**” dirijor Veronica Chițan, Palatul de Cultură Soroca — **Premiul I**.

Corul de amatori s. Bulboci, dirijor Vasile Burdujan — **Premiul II**

Corul „**Prietenie**” s. Schineni, dirijor Rodica Susic — **Premiul III**

Corul de amatori din s. Vădeni, dirijor Ion Bălănici — **Premiul I**

Corul preoților din raionul Soroca,
dirijor Vasile Burdujan — **Premiul I**.

Juriul a evaluat meritele fiecărui colectiv și meșter popular aparte. Toate colectivele participante s-au învrednicit de diplome, premii bănești, mențiuni și suvenire.

Șeful Secției Cultură și Turism dl Grigore Bucătaru a ținut să mulțumească primarilor, care au delegat colectivele la festival, tuturor feților bisericești, participanților, oaspeților din România, care au acceptat cu mult drag invitația și totodată a menționat următoarele:

„Sunt sigur că impactul acestui eveniment va fi pozitiv, iar dacă noi împreună cu Dumneavoastră, dragi spectatori, vom deveni mai buni, mai blânzi, mai creștini, înseamnă că Festivalul de muzică Sacră

„Cu noi este Dumnezeu” ***ne-a reușit!!!***

Ziua copiilor la Cahul

De 1 iunie, mii de copii, însoțiți de părinți și bunici au participat la activitățile organizate în Cahul, cu prilejul Zilei internaționale a copiilor.

Micii cahuleni au avut parte de un spectacol teatralizat, cântece, dansuri și multă, multă veselie. Tot pentru copii s-a oferit înghețată gratis.

În parcul „G. Vieru” din Cahul, mai multe organizații nonguvernamentale au organizat pentru cei mici o adevărată sărbătoare cu concursuri și jocuri. Copiii au avut posibilitatea să deseneze pe asfalt și chiar s-au lăsat pictați pe față și corp.

ÎMBIETOR şi TĂMĂDUITOR, parfumul de salcâm

ION DOMENCO,
or. Cantemir

Veşnicia s-a născut la sat

Festivalul folcloric „Parfum de salcâm”, desfăşurat la poalele pădurii din Tartaul, deşi este la prima sa ediţie, a întrunit colective etnofolclorice din Baimaclia, Ciobalaccia, Pleşeni, Cociulia, Cantemir, Tartaul şi...din Comrat, care au readus în scena impovizată din poiana străjuită de doi stejari seculari cântece şi dansuri, obicee, datini, tradiţii una mai frumoasă decât alta, demonstrând o dată-n plus că „veşnicia s-a născut la sat”, că izvorul foclorului nostru este inepuizabil, doar că trebuie să sapi şi să sapi mereu, adânc, pentru a scoate la suprafaţă adevăratele perle, comoara „în adâncuri înfundată”.

Tartaul are temeiul să se mândrească cu mulţi oameni talentaţi, artişti amatori şi profesionişti, interpreţi şi dansatori, meşteri populari, care au dus hăt departe faima localităţii. Astfel, Ion Mocanu, originar din Tartaul, a devenit actor de talie republicană, binecunoscut publicului spectator, consăteanul dumnealui, Costel Mocanu, este actor la Teatrul Muzical-Dramatic „B.P.Haşdeu” din Cahul. De ani buni tartaulenii, dar şi locuitorii satelor mejieşe se veselesc la nunţi şi cumetrii, alte petreceri cu dinsatia Popescu, care deja are câteva generaţii de muzicieni. Instrumentistul Vladimir Popescu (fluier, saxofon, alte instrumente), conducătorul orchestrei de muzică populară „Dinastia Popescu”: Ilie Popescu, tatăl lui Vladimir (acordeon), cu fraţii săi – Gheorghe, trompetă, Dumitru bariton şi finul Lilian (vioară), s-a afirmat drept unul dintre cei mai buni rapsozi populari din republică. Mai mult, fiica acestuia, Veronica îşi face studiile la colegiul din Soroca, la coregrafie, dansează cu mult foc, mezina, Dina a îndrăgit fluierul...

Pentru început, tartaulenii, în calitatea dumnealor de gazdă ospitalieră, au oferit scena colectivului de cântece şi dansuri „Ciobănaşul” îndrumaţi de Ion Diaconu, de la Casa raională de cultură, care au venit cu obiceiri păstoreşti, cu melodii ciobăneşti, dansuri populare inedite. Au concertat cu succes artiştii amatori din Baimaclia (ansamblul „Sălcioara”, conducător Constantin Urumov), care au readus frumosul obicei al petrecerii la armată, dansatorii focoşi de la Cociulia în frunte cu neobositul Filimon Dimcea, au prezentat mai multe jocuri

populare din zona foclorică de sud, talentații copilași din colectivul etnofocloric „Opincuța" din Flocoasa, comuna Ciobalaccia, conduși de cuplul Parascovia și Valeriu Ichim, cu originalele melodii ce s-au păstrat aici de secole și care mai bucură și astăzi sufletul și inima omului. Au bucurat spectatorii, înșiruiți pe medeanul verde, cu flori mirositoare, și rapsozii populari de la Hănășeni, comuna Pleșen (ansamblul folcloric „Glia", condus de Natalia Bolocan și formația „Codrenii" cu Sergiu Cazacu), ce au venit cu irepetabilele datini și tradiții populare de primăvară, dar și membrii orchestrei de instrumente cu coarde din Comrat - „Gagauzchie corobeinichi", care, la îndemnul conducătorului, Boris Novac, au sosit la festival cu un buchet de melodii demult uitate, dar care au răscolit amintirile multora din cei prezenți. Precum spuneam, tartaulenii au pregătit câteva suprize. Mai întâi, au venit cu ansamblul de copii „Alunelul" (conducători-soții Rodica și Andrei Obreja), care au uimit asistența cu dansurile lor pline de foc; apoi-cu semenii lor mai mari - „Fluieriștii" cu Vladimir Popescu, și, ca o încununare a talentelor tartaulene, unde cântecul și dansul se simt la ele acasă, menținându-se din tată-n fiu-în scenă au apărut membrii dinastiei Popescu, cu melodii de fanfară, dansuri săltărețe, piese orchestrale de o rară finețe, bucurând inima și sufletul spectatorului.

După ce le-a mulțămit tuturor artiștilor, spectatorilor, primarul de Tartaul, Ion Necula, asistat de șeful Secției Cultură, Nicolae Efticov și specialistul principal al Secției Cultură, Tudor Nechit, a înmânat fiecărui colectiv câte o Diplomă de participare, suvenire și premii bănești, după ce, în acordurile melodiilor săltărețe, cântate cu mult foc de interpretul de muzică populară Gheorghe Niciforeac, s-au prins cu toții în iureșul unei hore, asemeni unui inel fermecător, care ne amintește tuturor de imperioasa necesitate de a ne uni în cântec, joc și voie bună, în orice faptă, în cuget și vrere, pentru că numai în unire sporește puterea, numai păstrând, neântinate, comorile sufletului, datinile, tradițiile și obiceiurile populare ne vom putea bucura de parfumul îmbătător al florilor, al naturii, vom putea supraviețui ca neam, ca națiune.

Rubrică îngrijită de Ion Domenco

Unde joacă Moldovenii

Să știți, dragi cititori, că prin părțile noastre mai sunt foarte mulți aomeni talentați,copii și maturi înzestrați cu har de la Dumnezeu. Ei poartă în suflet, icoana neprihănită a strămoșilor, care ne-au lăsat „o limbă ca un fagure de miere", un cântec și un joc fără pereche, pe care avem datoria să-l purtăm hăt departe, transmițându-l, mai apoi, copiilor, nepoților și strănepoților noștri.

Anume astfel procedează oamenii din comuna Pleșeni, unde de ani buni activează formația artistică de cântece și dansuri „Glia" (conducător Natalia Bolocan), colectivul folcloric „Codrenii" (conducător Sergiu Cazacu), ce duc hăt departe faima cântecului și dansului, tradițiile și datinile noastre populare. Este cunoscut și talentul instrumentiștilor de aici-vioristul Dumitru Voina și acordeonistul Nicolae Suditu, care bucură sătenii, dar și împătimiții de frumos din întreg raionul.

Iată că, de curând, formația „Glia", condusă de Natalia Bolocan a fost invitată la Festivalul folcloric republican „Un cântec din bătrâni", desfășurat în Codrii Orheiului și la care au participat 19 colective folclorice. Artiștii noștri amatori au prezentat tradițiile și obiceiurile de primăvară, ce i-a lăsat profund impresionați pe spectatori, dar și pe membrii juriului, care au fost unanimi de părerea de a le acorda locul II, menționându-i cu o Diplomă de merit și un cadou de preț.

La mai mult și la mai mare, baftă multă, talentați artiști.

Cântec, joc și voie bună Lumean-treagă o adună

Și prin satele comunei Ciobalaccia cresc multe talente. Dovadă sunt evoluările reușite ale colectivelor folclorice de aici; „Cosașii" cu soții Vera și Vasile Lipcan, „Opincuța" din Flocoasa, în frunte cu Parascovia și Valeriu Ichim, „Izvorce" conduși de Valentina Postică.

Zilele trecute, pe scena liceului „Nicolae Mihai" din Ciobalaccia, soții Ichim au organizat un fascinant concurs al tinererlor talente. 10 fetițe, una mai talentată și mai gingașă ca alta, au adus în scenă cântece, dansuri, au recitat poezii, s-au întrecut și la scenete teatrale, într-un cuvânt, au demonstrat că sunt pregătite de a avea un viitor de artist. Cu sufletul la gură le-au urmărit evoluarea profesorii, părinții, colegii și sătenii veniți să-i admire, să trăiască încă o dată sentimentul de legitimă mândrie pentru vlăstarii viitorului, zilei de mâine a localității, raionului, țării noastre. Evident, au mai fost și emoții, unele gafe, dar, credeți-mă, dincolo de toate acestea a fost un mare talent, dorință de afirmare, de conștientizare a adevărului că „din stejar stejar răsare", că, vine vorba, „nasc și pe la noi oameni...și talente".

Noi succese, tinere talente!

Minunile din poiană

Anatol Cadu,
șef Secției de Cultură a raionului Ștefan Vodă

Luna iunie din ciclul calendaristic probabil că ar fi cea mai plăcută lună a copiilor, căci este luna care pornește zilele frumoase ale vacanței de vară cu mult soare, cireșe, zâmbete și cât mai multă joacă. Anume pentru a da start vacanței, Secția raională Cultură Ștefan Vodă și primăria Palanca (primar Larisa Voloh) au pus la cale să desfășoare Festivalul raional de creație muzical coregrafică a copiilor „**Poiana minunilor**”, *ediția a doua*.

Pe lângă intenția de a organiza o acțiune distractivă cu și pentru copii, în obiectivele festivalului s-au înscris:

- descoperirea și lansarea tinerilor interpreți;
- promovarea artei interpretative și coregrafice a copiilor;
- cunoașterea artei muzicale, coregrafice, naționale și universale pentru copii;
- dezvoltarea imaginației și simțului estetic

Deoarece muzica și dansul este limbajul internațional, Festivalul „Poiana minunilor” a fost deschis tuturor colectivelor de copii, care posedă arta muzical coregrafică.

Circa 300 de copii între vârsta 5-16 ani din întregul raion au avut posibilitatea să-și demonstreze talentul, să trăiască emoții deosebite în improvizata Poiană a minunilor din s.Palanca.

În scenă improvizata și sala de spectatori domnea atmosfera de bunăvoință și prietenie. Timp de câteva ore participanții își ofereau scena unul altuia, demonstrându-și măiestria. Un imens pozitiv și buna dispoziție, precum o superbă paradă de cântece și dansuri dăruiau spectatorilor participanții: ansamblurile de dans popular, formațiile folclorice, fanfara, ansamblurile de dans modern și sportiv, corul de copii, formația de fluieraşi, ansamblurile vocale, soliști vocaliști, interpreți instrumentiști cu piese interpretate la fluier, acordeon, flaut. Piesele culese din folclorul național, creațiile de muzică ușoară ale autorilor autohtoni, precum și din patrimoniul muzicii universale; dansurile, compozițiile muzical coregrafice, au variat după gen, dar și caracter – vesele, lirice, liniștite, provocătoare. Toate numerele artistice prezentate cu tematică variată, au fost preluate din repertoriul muzical-ceregrafic pentru copii și au corespuns particularităților de vârsta a participanților. O surpriză au fost numerele parodii a artiștilor profesioniști arhicunoscuți din show-bizz-ul mondial, precum și teatrul unui actor. Acțiune expresivă, cu caracter captivant, costume excelente, buna însoțire muzicală – toate acestea au întregit și înfrumusețat acțiunea.

Organizatorii Festivalului au contat pe zâmbetele și voia bună, fapt care le-a reușit, drept dovadă fiind ovațiile spectatorilor pentru calitățile interpretative, aptitudinile vocale instrumentale și coregrafice și, nu în ultimul rând ținuta scenică a participanților.

Pe lângă spectacolul produs, primăria Palanca a oferit tuturor copiilor dulciuri și înghețată. La finele festivalului participanților le-au fost înmânate diplome, trofee și jucării moi.

Sărbătoarea fântânilor

Mereşeuca – sat frumos

O veche maximă latină spune că una dintre întrebuinţările cele mai bune ale memoriei este să-ţi aminteşti că trebuie să uiţi lucrurile neplăcute.

Chiar dacă pare la prima vedere o aberaţie irealizabilă nu este un lucru atât de dificil din moment ce te pomeneşti pe meleagurile renumitului sat pitoresc Mereşeuca. Aici, ca printr-un miracol, tot ce este rău şi ironat se opreşte undeva la hotar, pentru că atât timp cât te afli alături de locuitorii lui, inima ţi se umple de tot ce este mai frumos şi minunat. Doar aici cunoşti adevărata valoare a omeniii, precum şi faptul că pentru cei de la Mereşeuca calea spre puritate rămâne a fi parcursă prin onestitate, devotament şi hărnicie. Nimic ieşit din comun, dar în acelaşi timp lucruri privite cu dor din cauza uitării.

Gustând, duminică 3 iunie, din aerul curat al satului ne-am convins cu adevărat că, aici îşi duc traiul nu doar marii negustori de lucruri spirituale uluitoare, de zâmbete, dragoste şi grijă, dar totodată şi nişte falnici gospodari, care ştiu a exploata la maxim tot ceea ce le oferă natura şi Dumnezeu, prin muncă asiduă şi drag de rezultat.

La Mereşeuca pomi s-au sădit, la umbra cărora poţi să-ţi aduni puterile privind la azuriul cristalin ce se revarsă deasupra mândrelor case construite cu un adaos de sacrificiu, credinţă şi speranţă. Iar pentru a împlini cele spuse de bătrâni, locuitorii de aici au mai şi săpat, aproape fiecare câte o fântână, pentru a potoli setea drumeţilor şi a răcori înflărărarea zilelor caniculare. Şi în tot ceea ce au făcut şi fac ei, se găsesc simbolurile caracteristice vieţii – pomul, simbol al fertilităţii, casa – a familiei, iar fântâna – a dăinuirii. Astfel, putem într-o oarecare măsură de a menţiona că la Mereşeuca au descoperit, pe bune, secretul longivităţii şi durabilităţii – prin ceea ce facem şi lăsăm ca moştenire dăinuim în veci.

Alaiul şi fântânile

Nu e mare lucru şi nimic ceva straniu să auzi la Mereşeuca cum răsună într-o concordanţă ritmată de notele sârbelor şi horelor, trompetele, tobele, acordionul, saxofonul şi multe alte instrumente muzicale. Cu totul şi cu totul specială a fost însă, de data aceasta

– apa, difereau ca şi formă, amenajare, însă amplasarea acestora, până la urmă avea un elemen comun – accesul liber al trecătorului. De fapt aceasta şi este

menirea suitelor săltăreţe. Fiind chiar în Duminica Sfintei Treimi am asistat cu o deosebită plăcere la o venerare a izvorului vieţii – a fântânilor. Mândre şi frumoase acestea au întâmpinat oaspeţii adunaţi cu apă pură şi rece, cu mese încărcate până la refuz şi cu multă voie bună din partea gazdelor primitoare.

8 fântâni, cele mai frumoase şi însemnate au fost alese pentru popasul alaiului ce a bătătorit întreg itinerarul cu căruţele trase de cai. Simbolic şi naţionalist, cei veniţi au fost întâmpinaţi de către gazde cu tradiţionala pâine şi sare, simbol al bunei primiri, ca mai apoi să încingă o horă.

Întâmplător sau nu, toate aceste fântâni, cu toate că au acelaşi produs nobil adevărata menire a fântânilor, de a trece dintr-o proprietate privată la una comunitară, un bun accesibil pentru toţi. Şi răsplătită este truda, acolo în ceruri, scrie în cărţile vechi, a celui ce nu a jelit nici puterile, nici timpul şi nici partea materială în edificarea fântânilor.

Oamenii

Blagoslovite sunt gospodăriile familiilor Smântână, Tomai, Bumacov, Piţente, Draghici, Reşetnic, Bacal, Dubenco, alături de celelalte gospodării, care nu au fost nominalizate în cadrul primei sărbători a fântânilor din acest sat, dar care, la sigur, în anii ce urmează vor concura cu aceeaşi forţă şi spirit creativ.

Blagoslovit este satul în care locu-

iesc oameni atât de frumoşi la chip şi la suflet.

Blagoslovit este primarul sub conducerea căruia, Mereşeuca „înfloreşte". În cazul nostru o să parafrazăm – blagoslovită, deoarece, Mereşeuca are la cârma sa o doamnă de o înaltă moralietate şi spiritualitate, a cărei muncă este vizibilă şi cu ochiul liber – Emilia Albu.

M-a impresionat până la culme atitudinea dornică de evoluţie pentru satul acesta, efortul în realizarea celor noi sau restabilirea tezaurului uitat, precum şi dragostea enormă pentru locuitori. Toate acestea se manifestă prin entuziasmul şi cuvintele alese cu care ne-a vorbit despre fiecare om, fiecare gospodărie în parte, atunci când mergeam, încet-încet, de la un punc la altul al scenariului. Excepţională este şi reciprocitatea stimei, care se evidenţia în maniera caldă şi familială de salutare a primarului. În tot ceea ce face Emilia Albu există o particularitate aparte de a raporta totul la sensibilitatea perceperii lucrurilor în perioada contemporanietăţii.

Concertul

Extraordinară sărbătoare a fost şi pe placul Celui de Sus, care şi-a demonstrat aprobarea prin ploiţa simbolică ce a răcorit atmosfera din poiana de lângă Casa de Cultură, unde începuseră concertul-totalizare a Zilei Fântânilor. Priveliştea nemaipomenită te transpunea într-o altă lume, diferită de lumea ternă a meschinătăţii şi rutinii zilnice cu care ne obişnuisem. Oaspeţii veniţi tocmai de la Clocuşna, Sauca, Gârbova au adus în dar localnicilor cântece într-ales, dansuri săltăreţe şi cuvinte de felicitare şi sănătate. Tot acum au fost făcute publice rezultatele concursului fântânilor. Astfel, învingătoare a devenit fântâna lui Victor Smântână, luând titlul de „Cea mai amenajată fântână". Cea mai tânără fântână a fost nominalizată, fântâna lui Dmitrii Tomai, iar cea mai veche (190 de ani) cea a lui Gheorghe Cozma.

Cei care au făcut chef în cadrul concertului s-au bucurat şi ei de premii similare.

Diplomele de merit oferite de către Primăria satului au fost însoţite şi de câte un cadou de preţ adus în dar de către Secţia Cultură a CR în persoana Dnei L. Belonoşca, care a ţinut să menţioneze: „...fiecare fântână a fost superbă şi diferită în felul ei. Parcurgând acest traseu ne-am convins de faptul că aici locuiesc oameni ce dau dovadă de hărnicie şi măiestrie. Sperăm, că această sărbătoare, care este una relativ nouă pentru satul Dvs, să ia amploare din an în an, devenind o frumoasă tradiţie de viitor..."

La rândul său, Emilia Albu a mulţumit întregului sat pentru receptivitate şi participare activă afirmând că este mândră de ei. Tot în acest context, doamna primar a mulţumit pentru organizarea acestei sărbători Secţiei Cultură şi conducerii CR.

Cortina conceretului a fost închinsă de către specialistul principal al Secţiei Cultură Ala Leşcina, care a înmânat doamnei Albu Diploma de Gratitudine.

Sărbătoarea a culminat cu dansuri săltăreţe atât de caracteristice poporului moldav.

Impresii

Am părăsit Mereşeuca cu emoţii puternice de satisfacţie pentru locurile mult prea frumoase şi pitoreşti, pentru oamnenii cu suflet mare şi curat. Este o lume aparte în care trebuie să vii cu o disponibilitate de a percepe tot ce este înscris sub egida „valori", prin prisma moralităţii acţiunilor, corectitudinii gândurilor şi mărinimiei interiorului.

V. IZOLDA

Cu același dor de **Eminescu**

Timp de 123 ani în a cincisprezecea zi a cireșarului, oamenii îl comemorează pe Geniul Sublim născut în zodia Capricornului, care a scris în zodia Luceafărului și a plecat în lumea drepților în floarea teiului, Steaua de Lumină a poeziei și demnității noastre, numele căruia îl poartă Secole din gură-n gură - Mihai Eminescu.

Poetul mereu contemporan, care și-a muiat pana în eternitate pentru a așterne gânduri îngemănate cu dumnezeirea, prin versul său plin de sentimente nebănuite și înțelepciune unește generații. De câte ori revii la poezia lui Eminescu, îi sorbi cu nesaț dulceața versului și descoperi întreaga lume de vise: Tot mai citesc măiastra-ți carte/Deși o știu pe dinafară (Alexandru Vlăhuță).

La 15 iunie curent, în or.Ștefan Vodă, la bustul poetului Mihai Eminescu în sufletele admiratorilor poeziei eminesciene a fost aprinsă candela iubirii pentru nemuritorul și veșnic tânărul poet, prozator, publicist – Mihai Eminescu.

La acțiunea de comemorare cu genericul „Eminescu veșnic viu", au înălțat poetului în sufletele și conștiința celor prezenți statui prin cuvânt. Scenariul medalionului literar prezentat de funcționarii Consiliului raional Ștefan Vodă, a intercalat file din biografia și opera lui Mihai Eminescu. Fiecare dintre participanți a elogiat poetul, „frunzărindu-i" opera, exprimându-i dragostea și închinăciunea. Într-același timp, trecând prin biografia lui Eminescu și amintirile contemporanilor, poezia își găsea loc pentru fiecare moment din viața acestuia. Astfel, lira și imaginea poetului au fost redate în suflul apropiat sentimentelor retrăite de însăși Eminescu: dorul de copilăria la Ipotești cu dealurile și pădurea, cu lacul cel albastru încărcat cu flori de nufăr, cu serile pe deal, în plânsul turmelor și jalnicul sunet de bucium; admirația și dragostea pentru profesorul său Aron Pumnul; durerile nedreptăților și râvna contra falsului patriotism; dragostea pentru țară și pasiunea pentru graiul viu al poporului, tradițiile, obiceiurile și istoria acestuia; dragostea frumoasă și înălțătoare pentru femeia iubită; una din cele mai plăcute prietenii cu Ion Creangă ș.a. Au fost recitate poeziile eminesciene. A răsunat „Scrisoare lui Eminescu" de Grigore Vieru, marele poet aflat sub Steaua Eminescu și Ruga pentru poetul veșnic viu.

Pe final, toți cei prezenți au depus flori la bustul poetului, rămași cu gândul că Eminescu va dăinui în conștiința noastră atâta timp, cât va foșni frunza-n codru, cât va răsări luna, cât va susura apa de izvor, cât va exista dulcea limbă.

LIA BANARI,
Secția raională Cultură Ștefan Vodă

O viață fără violență

Zilele acestea, la Biblioteca Publică Țipala, Ialoveni s-a desfășurat seminarul „O viață fără violență", organizat de Ludmila Mașcăuțan-Zgîrcu. La acest eveniment au participat elevii Liceului Teoretic Țipala și dna Ioana Poiată (asistent social), dna Lucia Cebanică (medic de familie), dl Mihail Barcari (secretarul consiliului local), dna Nadejda Popa (director educativ) și dna Lidia Neculai (dirigintele clasei a XII-a). Seminarul a început cu un film despre violența copiilor în familii, încălcarea drepturilor lor, concomitent a scos în lumină situații și fenomene dificile - frecvente în societatea noastră.

Părinții sunt cei care ar trebui să le ofere protecție și securitate copiilor. Dar cu părere de rău, aproape că nu trece o zi ca să nu auzim, sau să nu citim în presă despre copiii bătuți, lăsați singuri în casă, flămânzi, neglijați, bolnavi. Dreptul la familie este frecvent încălcat în țara noastră. Din cauza că Moldova

este o țară săracă, părinții multor copii pleacă peste hotare în căutarea unui loc de muncă, lăsând copiii în grija unor rude... sau a sorții. Nimeni nu-și poate imagina golul imens din sufletul copiilor părăsiți, cărora li s-a furat totul... viitorul. Dna Ioana Poiată a comunicat că în sat sunt în jur de 30 de copii lăsați în grija bunicilor, rudelor. Din cauza părinților alcoolici sunt copii lipsiți de dreptul la învățătură, la supraviețuire și dezvoltare, ei rămân în afara societății. S-au încins discuții aprinse și dezbateri între invitați și elevi. Dna Lucia s-a adresat elevilor, dacă cunosc familii unde persistă violența, cum o putem preveni, unde ne adresăm?! Am plecat de la această întâlnire cu sufletul îndurerat, dar luminată de gândul că: „Noi, tinerii de astăzi, suntem cei care vom construi viitorul. Pentru ca viitorul să fie durabil trebuie să avem o societate fără violență, fără trafic, trebuie să ne cunoaștem drepturile și obligațiunile, să respectăm maturii și să ne respectăm unul pe altul, să nu fim indiferenți de ce se întâmplă în jurul nostru, și să ne străduim să schimbăm totul spre bine".

MARIANA POIATĂ,
clasa a VII-a B, s.Țipala, Ialoveni

CARTEA — IZVORUL VIEȚII

Am o carte **pentru tine**

Salonul de Carte *ed. IV-a. (22-23 mai 2012)*

În perioada 22-23 mai 2012 Biblioteca Publică Raională „Tamara Isac" și-a deschis larg ușile pentru Salonul de Carte la Criuleni, ajuns anul acesta la cea de-a IV-a ediție. De data aceasta ne-a onorat cu prezența Iulian Filip, Vasile Romanciuc, Ianoș Țurcanu, Marcela Mardare, Nicolae Popa, Claudia Balaban, Aurelian Silvestru.

Scriitorii, prezentând roadele muncii de un an de zile, au creat o adevărată atmosferă de sărbătoare a sufletului. În mediu, în două zile, Salonul de carte a fost frecventat de peste 500 utilizatori, care au avut posibilitatea nu numai să asiste la prezentări de carte, întâlniri cu scriitorii, dar și să

avut fericita ocazie să se întâlnească cu scriitorul, pedagogul, Omul – Aurelian Silvestru, în cadrul lansării cărții „Fărâme de suflet", inclusă în campania „Copiii Moldovei citesc o carte". Fiecare dintre cei prezenți, la finele sărbătorii ne-au relatat că au avut parte de o lecție de omenie, bunătate, cumsecădenie și au redescoperit adevăratele valori pe care se ține omenirea, au pătruns, prin mottourile incluse în carte, în adevărata înțelepciune a timpurilor... Abia a luat sfârșit salonul dar deja ne e dor de el.

VIORICA ȘAPAVALOV,
Șef serviciu asistență metodologică,
BPR „Tamara Isac", Criuleni

procure carte la un preț mai mic, grație societăților pe acțiuni „Cartea", „Moldpresa", editurilor prezente în cadrul salonului. Aproximativ 70% din vizitatorii Salonului de carte la Criuleni au primit în dar, chiar de la autor cu autograf, cartea surpriză a anului „Marele Ciulică" de Nicolae Popa. Printre cei fericiți au fost și grupa medie de la grădinița de copii „Spicușor" și bibliotecari din bibliotecile publice sătești din raion. Era de neascuns bucuria copiilor pentru posibilitatea de ai vedea și a dialoga cu îndrăgiții scriitori, dar și cu Claudia Balaban, directorul Salonului Internațional de carte pentru copii.

O zi plină de farmec a fost de 23 mai, în care cititorii bibliotecii și șefii bibliotecilor publice din raionul nostru au

20 ANI de la fondarea Filialei Școlii de Arte *„Valeriu Hanganu”, s. Baimaclia, Cantemir*

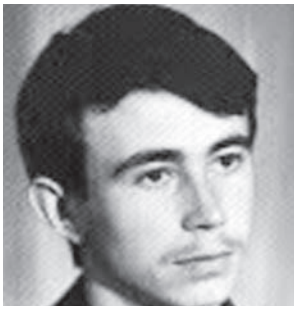

ION DOMENCO,
or. Cantemir

DACĂ AU ÎNDRĂGIT POEZIA SUFLETULUI ȘI SUFLETUL POEZIEI...

Marele C.Weber spunea că „Muzica este cu adevărat o limbă proprie întregii omeniri”, ea fiind creată pentru a exprima...inexprimabilul, or, muzica, potrivit lui Ludwig van Beethoven — este o revelație mai mare decât toată înțelepciunea și filosofia...

Cu aceste frumoase cuvinte începu festivitatea consacrată aniversării de 20 ani de la fondarea filialei din Baimaclia a Școlii de arte „Valeriu Hanganu” din Cantemir.

Acest jubileu de 20 ani, avea să menționeze directorul Școlii de arte „Valeriu Hanganu”, Virginia Boncev, este, pe bună dreptate, un jalon important în propagarea și dezvoltarea artelor frumoase în zona Baimacliei, ori, aici își fac studiile copii și din satele megieșe, care-s dornici de a însuși un instrument muzical, arta plastică, teatrală, coregrafică etc., adică, doresc să înțeleagă poezia sufletului și sufletul poeziei, fapt demonstrat cu prisosință de cei 12 absolvenți ai filialei, dar și a colegilor lor din clasele mai mici, care au prezentat un frumos și interesant program de cântece, dansuri, scenete, alte activități ce au cules aplauzele dascălilor, părinților, foștilor absolvenți, spectatorilor. Ei au adus mulțumiri și recunoștință profesorilor - C. Botnarenco, Gh. Blănaru, S. Beșleagă, A. Gherțan, D. Sacalî, A. Boboc și M. Glibiciuc, dar și profesorilor școlii de arte din Cantemir.

20 de ani este o vârstă frumoasă, când devenim maturi, când pășim cu încredere în viitor, avea să menționeze Virginia Boncev, care cu această ocazie a venit cu cuvinte alese de felicitare, dar și diplome de onoare și cadouri – pentru neobosiții dascăli și pentru învățăceii acestora.

În cuvântul său de felicitare, actualul diirector al filialei din Baimaclia, Tatiana Coroi, a remarcat aportul doamnelor Nina Marian, Virginia Boncev, al autorităților publice raionale și comunale pentru deschiderea, în 1992 a filialei școlii de arte din Cantemir. Dacă la început aveam doar un singur profil-muzical, actualmente aici copiii cu aptitudini pot profesa pianul, coregrafia, arta plastică, arta teatrală ș.a., fapt pentru care a ținut să mulțumească colegilor săi.

Mai mulți absolvenți ai filialei din Baimaclia s-au impus prin talent, evoluări cu succes la diverse concursuri, festivaluri raionale, zonale, republicane și chiar internaționle. Școala se mândrește cu actualii studenți ai Colegiului de muzică „Ștefan Neaga”, Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice, cu profesorii care activează pe acest tărâm în Cahul, Chișinău și alte părți.

În aplauzele celor prezenți, directorul școlii de arte „V.Hanganu” din Cantemir, V. Boncev a înmânat diploma de absolvire celor 12 băieți și fete, urându-le noi realizări pe făgașul artelor frumoase. Cu alese cuvinte de felicitare și însemne de gratitudine au venit și Nicolae Efticov, șeful Secției raionale Cultură, Romica Gurusciuc, secretarul consiliului comunal Baimaclia, profesori și părinți, foști absolvenți.

Instruire, creativitate, totaluri, perspective...

TATIANA COROI
şef filială Şcoala de Arte "V. Hanganu", Baimiaclia, Cantemir

Filiala şcolii de arte „V. Hanganu" din satul Baimaclia a fost fondată acum 20 de ani (1992) la iniţiativa dnei Nina Marian, pe atunci profesoară de muzică în L.T „M. Eminescu" din localitate. Stimata doamnă, în primii doi ani de activitate a şcolii a fost singurul profesor în cadrul instituţiei nou formate.

Până în septembrie 1994 am activat în cadrul Şcolii de muzică „V. Hanganu" din or. Cantemir. Începând cu luna septembrie a aceluiaşi an soarta mi-a schimbat adresa de trai în satul Baimaclia, localitate cu oameni harnici, mândri la chip şi la suflet, doritori de a investi în copiii lor tot de ce nu au avut parte ei în copilărie – arta sufletului, frumosului, înţelepciunii şi darul de a le descoperi pe toate luându-le rând pe rând. Aceste visuri predominau şi continuă să predomine şi în sufletul meu. În acest an, în cadrul şcolii la profilul „Muzică" a fost deschisă secţia „Pian". Peste 11 ani de activitate şi-a pus bazele profilul „Coregrafie" la specialitatea dans popular, iar în anul 2009 a fost întrodus în programul de studiu al şcolii profilul „Arta teatrală", iar anul trecut profilul „Arta plastică". În viitorul apropiat dorim să lărgim varietatea profilurilor cu „Arta meşteşugăritului". De la 7-8 copii înregistraţi în cadrul instituţiei la începuturi am ajuns la aproximativ 70 de elevi – număr destul de impunător pentru o localitate cu până la 2000 de locuitori. Elevii instituţiei noastre, tradiţional participă la Concursuri naţionale bucurându-se de succese frumoase, dar şi la festivalurile raionale: „Joc şi cântec de la Prut", şi „Jocul din bătrâni lăsat" – evenimente culturale artistice unde copiii noştri fac cunoştinţă dar şi însuşesc arta tradiţională a neamului. Suntem mândri de prestaţia absolvenţilor noştri, în deosebi a celor care au păşit pe urmele noastre: Cătălina Guci, Inga Marcovanu, Mihai Zagorschi, Gheorghe Guţanu (Colegiul de muzică „Ştefan Neaga", or. Chişinău), Viorel Popov, Dorin Mincev,Ana Zagorschi, Tatiana Batâr (Colegiul Industrial-Pedagogic din or. Cahul), Cristina Popescu,Svetlana Ababi (Academia de Muzică, Teatru şi Arte Plastice) etc...toate acestea se datorează gradului înalt de instruire a pedagogilor: Cristina Botnarenco – arta coregrafică; Margareta Glibiciuc – arta plastică; Svetlana Beşleagă – arta teatrală; Gheorghe Blănaru, profesor de Istoria dansului, teatrului, arte plastice; Ana Gherţan – acordeon; Daniel Sacalî şi Ana Boboc – pian auxiliar. Cu această ocazie adrersez colegilor mei mulţumiri deosebite, respectul şi încrederea mea în calitatea instruirii lor a copiilor şi sănătate. Nu aş proceda corect dacă nu aş adresa mulţumiri directorului dna Virginia Boncev, Om emerit, Secţiei raionale Cultură, primarului com. Baimaclia dlui Ghenadie Vovcenco pentru susţinerea şi aportul adus în educarea tinerii generaţii din Baimaclia.

Avem buna încredere că în viitorul apropiat, cu susţinerea autorităţilor pulice locale şi raionale vom reuşi să îmbunătăţim condiţiile de activitate a instituţiei şi anume: asigurarea cu căldură; procurarea noilor instrumente muzicale, costumelor naţionale, inventarului necesar ş.a.

Cu plecăciune — Tatiana Coroi.

Emoţii în clase, emoţii în sala de dans, emoţii pe coridoarele şcolii, aşa s-ar putea descrie în câteva cuvinte atmosfera de sfârşit de an şi starea de spirit a celor care de azi înainte îşi vor aminti cu nostalgie de anii din Şcoala de Arte. Viaţa vă aşteaptă pe fiecare dintre voi, e drumul pe care l-aţi ales într-o clipă de inspiraţie. De-a lungul anilor am fost martorii sau autorii unor evenimente, unele aşteptate cu interes de către elevi, altele de către profesori şi părinţi, unele greu de şters din memoria noastră. Sper, ca anii petrecuţi în această şcoală v-au ajutat să înţelegeţi, că fiecare om este un Univers sau, că fiecare om are propriul sau Univers. V-au ajutat să aflaţi măsura propriei ştiinţe dar şi a propriei neştiinţe. Să fiţi mândri, că aţi absolvit această şcoală şi să urmaţi exemplul absolvenţilor din anii anteriori, care sunt oameni realizaţi deja. Alături de voi, acest moment trăim cu emoţii şi noi, profesorii, momentul care marchează atât un sfârşit de drum, cât şi un nou început..., pentru că toată viaţa e o şcoală. Când am sădit în voi aspiraţiile nu v-am ascuns obstacolele, când v-am îndemnat către piscuri nu v-am tăinuit prăpastiile, îndată ce v-am arătat zările, ne-am străduit să vă învăţăm şi zborul.

CRISTINA BOTNARENCO
(PROF. DE COREGRAFIE, DIRIGINTELE ABSOLVENTILOR)

„În urmă cu 5 ani, când am păşit pragul acestei şcoli în faţa noastră se deschidea un drum frumos, pe care l-am parcurs cu încredere, îndrăzneală şi timiditate uneori alături de copiii noştri. Dar am avut şansa să descoperim în profesori nişte prieteni în cărţi, biblioteci, şi internet, o sursă de cunoaştere, în familii un sprijin necondiţionat şi o sursă de iubire. Această promoţie a fost cu siguranţă o generaţie de elevi inspiraţi şi originali, fie că a fost vorba să participe la diverse concursuri sau să impresioneze cu talentul lor artistic, mereu conştienţi de speranţele investite în ei. Mii de felicitări!!! Felicitări pentru tot ce sunteţi şi ceea ce faceţi. Felicitări, dragii noştri, cu ocazia acestei zile! Vă urăm să fiţi mereu sănătoşi, energici şi plini de bucurie. Vă dorim un viitor plin de acea fericire pe care o aduceţi altora. Sper, ca dorinţele să vi se împlinească an de an. Dacă toată lumea vă doreşte ca această zi sa fie una minunată, eu, din numele părinţilor acestei promoţii, vă urez sănătate, succese şi prosperitate, şi fie ca toate zilele ce urmează să fie pline de bucurii şi realizări, astfel încât viitorul să vă umple sufletul cu voie bună. Absolvenţii de astăzi se închină în faţa Dumneavoastră pentru modul în care, ca nişte „Prometei", aţi aprins şi întreţinut cu măiestrie focul cunoaşterii către un mâine nou, imprevizibil, căruia îi vom căuta în permanenţă un răspuns.
Vă mulţumim

IRINA VLAS
(parintele absolventului Vlas Stanislav)

Mulţumiri deosebite profesorilor: **T. Coroi** (solfegiu), **Cr. Botnarenco** (coregrafie), **D. Sacalî** şi **A. Boboc (**instr. adaug.), **G. Blanaru** (ist. dans. ist. muz.)

Şcoala de Arte „V. Hanganu" ne dă posibilitatea să avem o viaţă artistică în prezent, şi poate chiar o profesie dorită în viitor.
Cu ajutorul ei am învăţat că nimic nu e imposibil dacă ai dorinţă. Aş vrea să le mulţumesc învăţătorilor care ne-au răbdat, înţeles şi neau îndrumat, pentru că cu toţii avem caractere diferite şi dificile, iar sufletele noastre vor fi mereu pline cu amintiri calde şi frumoase legate de Domniile Voastre.

VICTORIA VOVCENCO,
cl. V, specialitatea – pian.

Eu am absolvit Școala de muzică „V. Hanganu”

SVETLANA MIHNEA (ABABI),
absolventa promoției 2001

În această mult așteptată zi, la Baimaclia, Cantemir a avut loc un semnificativ eveniment – *Aniversarea a XX-a* **de la fondarea Filialei Școlii de Arte „Valeriu Hanganu”.**

Frumoși oameni la chip și la suflet, discipoli ai diferitor promoții, personalități notorii, reprezentanți ai Primariei Baimaclia și ai Scolii de Arte din or. Cantemir și publicul spectator din această localitate au venit cu un cuvânt de felicitare - La Mulți Ani filialei Baimaclia.

O retrospectivă a anilor, care au marcat evoluția instituției ajunsa la o vârstă atât de frumoasă a facut-o directorul Scolii de Arte Tatiana Coroi – o doamnă distinsă, inteligentă, care luptă pentru un viitor prosper al școlii.

Acest eveniment, mi-a făcut o deosebită plăcere să-mi revăd scumpa mea profesoară dna Tatiana Coroi, colegii, să fac cunoștință cu actualii dascăli.

Eu am absolvit Școala de muzică „V. Hanganu” (astăzi Școala de Arte „V. Hanganu”) în 2001 după care am continu

at studiile la Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice din Chișinău. Actualmente sunt profesor de canto si dirijat coral la Colegiul Industrial-Pedagogic din Cahul. Cu această ocazie, am pregătit o surpriză împreună cu discipolii mei: Ciobanica Nic., Badanac El., Milici Gabr., Popov Gh. și anume un buchet de melodii în dar profesorilor și elevilor instituției respective dar și pentru mult stimatul public.

După cum se spune în popor – o școală buna este mai mult decit o avere. Consider pe bună dreptate că aceste calificative de înaltă prestație artistică și educațională sunt principiile fundamentale realizate cu brio de către instituție. Dovadă sunt zecile de copii care cu multă dragoste descoperă tainele artei frumosului în acest cuib de intelectuali și elevi talentați și un număr destul de impunător de micuți-doritori de a se alimenta cu arta tradițională și academică atât a înaintașilor noștri, a contemporanilor noștri cât și cea universală.

La mulți ani!

20 ANI

de la fondarea Filialei Școlii de Arte *„Valeriu Hanganu”,* s. Baimaclia, Cantemir

„Pictez tablouri, de parcă ar fi icoane...“

Ștefan Florescu

LUDMILA DOBROGEANU, directorul Muzeului de Istorie și Etnografie Bălți

Pentru a redescoperi încă odată Marele talent al artistului plastic Ștefan Florescu, Muzeul de Istorie și Etnografie din mun. Bălți propune atenției publicului vizitator expoziția de pictură și grafică „Orașul Bălți și oamenii lui”.

Membru al Uniunii Artiștilor Plastici al Republicii Moldova, pictorul și graficianul Ștefan Florescu se naște la 13 mai 1934, în comuna Molodia, regiunea Cernăuți, România (azi Ucraina) în familia Veronicăi și Ion Florescu. Soarta vieții l-a purtat prin mai multe localități din fosta U.R.S.S., făcându-și un nume, ca în toamna anului 1973 să-l stabilească la Bălți. Astfel urbea noastră a avut numai de câștigat în persoana pictorului Ștefan Florescu. Peste 10 mii de desene, crochiuri, schițe, circa 250 de lucrări grafice, peste 390 de compoziții de pictură, două proiecte de sculptură, nenumărate expoziții personale și în comun așa ar arăta un bilanț al activității maestrului. Pe parcursul anilor 1995-1996, după schițele lui Ștefan Florescu, gravorii Monetăriei Naționale din București au bătut în metal o sută de seturi (4 piese) ale medaliei „Eminescu integral”, care au fost înmânate personalităților remarcante în artă, știință, cultură, muzeelor din țară. Operele de artă ale lui Ștefan Florescu constituie patrimoniul național al Moldovei. Tablourile lui sunt cumpărate și de colecționari privați și de muzee de artă de peste hotare (SUA, Canada, I zrael, România, Mongolia,Ucraina, Rusia etc.).

În toate lucrările Domnia sa a pus tot ce are mai bun: dragostea, bunătatea, omenia, blândețea și cu penelul ne transmite nouă și urmașilor noștri dragostea pentru țară și neam.

În anul 2005 maestrul Ștefan Florescu donează Muzeului de Istorie și Etnografie din Bălți 21 de lucrări grafice și de pictură în sumă totală de o sută zece mii lei, unele dintre ele fiind expuse acum în premieră. În cadrul expoziției este expusă pictură portretistică și portrete grafice din diverse perioade de creație ale pictorului.

Pictorul crează mai multe compoziții grafice pe o singură temă - dragostea față de Moldova, față de orașul în care locuiește. Elocvente în acest sens sunt lucrătile : „Orașul Bălți. Strada V. I. Lenin (azi Independenței)”, „Uzina de Divin”

Ștefan Florescu crează și o serie de chipuri artistice individuale ale oamenilor de știință și tehnică, ocrotirea sănătății, cultură, precum și ale unor eroi ai muncii. Portretele : „Cojocaru Emilian – oțelar, Erou al muncii”, „V.Guza. Erou al muncii”, „Galișin, Erou al muncii”, „Celan N, Erou al muncii” expuse fac parte din donația oferită muzeului.

Vizitatorii muzeului vor recunoaște multe personalități bălțene: regizorul Anatol Pînzaru, savanții Boris Boincean, Ilie Untilă, Leonid Nica, Artista Emerită Lidia Noroc – Pînzaru, coreograful Ion Ungureanu, Artistul Poporului Mihai Volontir, medicii Constantin și Eudochia Coleban, pedagogii Valentin și Ecaterina Jitaru, și încă mulți alții.

Sunt expuse și câteva imagini portretistice ale rudelor (soția Valentina, feciorii Roman și Radu) în sanguină și creion, în pastel și guașă.

Unii dintre cei prezenți la vernisaj au fost plăcut surprinși să-și vadă prima dată portretul expus (Aurel Puica, Vlentina Gheorghevna) .

„Sunt bucuros să-mi expun rodul muncii mele. Acești oameni sunt locuitorii orașului nostru, ei trăiesc, muncesc alături de noi și fiecare portret expus a fost ales nu întâmplător ” – cu aceste cuvinte frumoase, maestrul, s-a adresat celor prezenți la vernisaj. La rândul său Ștefan Florescu a primit felicitări din partea Ministerului Culturii , administrației municipiului, Consulatului General al României la Bălți, colegilor și prietenilor.

Moștenitorii în **Grecia**

Copilăria și adolescența sunt anii cei mai fericiți, dar susținerea părinților, pedagogilor manifestată în această perioada fac acești ani de neuitat. Acestea se întâmplă cu membrii ansamblului „Moștenitorii" de la Casa de Creație a Copiilor din Râșcani, ani în șir de acum. Aceasta îi face pe membrii ansamblului să fie deosebiți nu numai în raion, dar și în țară și chiar peste hotarele ei. Recent au realizat o călătorie în Grecia.

Prin participarea la Festivalul Internațional de folclor din Grecia (Hanioti) copiii din Râșcani au mai înscris în palmaresul realizărilor sale o vizită de neuitat în **vechea Eladă** precum și emoțiile concertelor susținute alături de copiii din Bulgaria, Ucraina, Turcia, Macedonia, Grecia, Rusia, Venesuela.

Festivalul a început cu o paradă extraordinară prin centrul orașului care a dat de știre locuitorilor despre începutul manifestărilor artistice. Colectivele de dansatori au mers pe străzi frumoși gătiți în haine naționale și cu drapelele țărilor pe care le reprezentau. Spiritul național, patriotismul a fost un sentiment trăit din plin de cei 25 copii din Râșcani, experiența aceasta i-a adus pe unii până la lacrimi. Evoluări originale au avut toate colectivele de copii — au încercat să aducă în fața spectatorilor specificul național al poporului din care își trag rădăcinile, însă emoții deosebite, clipe memorabile alături de „Moștenitorii" din Râșcani au transmis și copiii din Bulgaria, Turcia, Ucraina și Venesuela.

„Moștenitorii" s-au evidențiat prin atitudine serioasă față de toate câte le-au realizat: comportament și ținută scenică, vizite, călătorii, odihnă la mare.

Impresii de neuitat au avut copiii pe litoral: marea a fost fermecătoare în diversele ei stări: soare, nori, ploaie, liniște, valuri. Transparența apei și albastrul comparabil doar cu cerul divin a vrăjit sufletele noastre.

Un alt loc pentru odihnă și distracție a fost piscina, destul de mare, luată cu asalt de copii la fiecare posibilitate creată de timpul liber și cu soare.

Distracțiile au ajuns la apogeu la multitudinea de posibilități ale Magic Park-ului din Thessaloniki. Chiar și cei câțiva părinți și pedagogi care au însoțit echipa au rămas vrăjiți de aventura copilăriei.

Ospitalitatea grecilor s-a manifestat nu doar prin aplauzele și susținerea la concerte, dar și bunăvoința de a oferi diferite servicii hoteliere — de 4 stele

Per total ne-am simțit foarte bine în aceasta călătorie!

Grație eforturilor conducătorului ansamblului „Moștenitorii", dnei Elena Crețu, prin susținerea părinților copiilor din ansamblu s-a auzit încă o dată de bine, departe de hotare, despre țărișoara noastră — **Republica Moldova**, iar mesagerii ei – copiii au obținut o experiență care nu poate fi acumulată prin alte forme de educație.

RODICA POSTOLACHE,
profesoară, secretar al Consiliului raional Râșcani

Prestări servicii poligrafice
FEP Grafema Libris s.r.l.
Cod fiscal 1003600038636
Cont/decontare 22244011092
Cod plătitor TVA 0402143
BC "Energbank" SA, m. Chișinău
cod bancar ENEGMD 22

Prestări servicii poligrafice
Notograf Prim s.r.l.
Cod fiscal 1009600037527
Cont/decontare 222490100004601

BC "Fincombank" S.A. fil. Nr. 1 Chișinău
cod bancar FTMDMD2X735

mun. Chişinău, str. Bucureşti 68, etajul 3, of. 313, 314.
tel.: 202 555; 202 553; 223 786.
mob.: 069392909; 069022237.

Nr. d/o	**Registre Case de Cultură, Şcoli de muzică**	*Detalii*	*Preț în funcție de tiraj (lei)*	
			1 - 5 0 ex.	*51 < ex.*
1.	**Registrul de evidență a activității Casei de Cultură** (anexa nr. 2 Regulamentul-tip)	A4, 64 p., ofset	12	11
2.	**Registrul de evidență a activității formației artistice de amatori** (aprobat Ministerului Culturii nr. 102 din 26 aprilie 2007)	A4, 60 p., ofset	12	11
3.	**Registrul general de evidență a elevilor** (pentru director)	A4, 120 p., of.	14	12
4.	**Registrul general de evidență a orelor de muncă ale profesorilor** (pentru director)	A4, 40 p., of.	14	12
5.	**Registrul de evidență a probelor de admitere**	A4, 40 p., of.	6	4
6.	**Catalogul frecvenței și reușitei al elevilor** (individual)	A4, 28 p., of.	4	3
7.	**Catalogul frecvenței și reușitei la învățătură a elevilor** (lecții teorie, școli arte plastice)	A4, 48 p., ziar	6	5
8.	**Planul individual**	A4, 20 p., ziar	4	3.50
9.	**Certificate** (de absolvire), (copertă tare, bumvenil)	A5, copertă tare	20	15

Nr. d/o	**Documente pentru biblioteci publice**	*Detalii*	*Preț în funcție de tiraj (lei)*	
			1-100 ex.	*101< ex.*
1.	**Registrul mișcarea fondurilor**	A4, 150 p., ofset	14	12
2.	**Registrul inventar**	A4, 200 p., ofset	25	22
3.	**Caiet de evidență a activității bibliotecii**	A4, 60 p., ofset	14	12
4.	**Caiet de evidență a documentelor recepționate în schimbul celor pierdute**	A4, 50 p., ofset	9	7
5.	**Fișa cititorului**	A5, ofset 1+1	0.10	0.10
6.	**Adaos la formularul cititorului**	A5, ofset 1+1	0.10	0.10
7.	**Fișa catalog liniată**	7x11, ofset	0.05	0.05
8.	**Fișa catalog curate**	7x11, ofset	0.03	0.03
9.	**Fișa cărții**	8x11, ofset	0.05	0.05
10.	**Fișa evidenței zilnice**	A4, ofset	0.18	0.18
11.	**Fișa de evidență a ziarelor**	8x11, ofset	0.05	0.05
12.	**Fișa de evidență a revistelor**	8x11, ofset	0.05	0.05
13.	**Despărțitoare de catalog de centru**	carton 250 g. ștanțate	0.5	0.5
14.	**Despărțitoare de catalog de dreapta**	carton 250 g. ștanțate	0.5	0.5
15.	**Despărțitoare de catalog de stânga**	carton 250 g. ștanțate	0.5	0.5
16.	**Despărțitor de poliță**	carton tare	4	3
17.	**Fișa de înscriere la bibliotecă**	**carton 220 g.**	**0,2**	**0,2**
18.	**Fișa contract**	**carton 220 g.**	**0,4**	**0,4**

Elaborare, design, tipar

diplome	**de la 5 lei per exemplar + design**
invitații	**de la 3 lei per exemplar + design**
afișe	**de la 1 leu per exemplar + design**
buclete	**de la 8 lei per exemplar + design**
ecusoane	**de la 1 leu per exemplar + design**
cărți de vizită	**de la 1 leu per exemplar + design**

Literatură de specialitate şi beletristică

Nr.	Denumire	Pagini	Preţ (lei)
1.	**Abecedarul muzicii şi solfegiul** (Clasa I-II), L. Ţurcanu, A. Ţurcanu	192 p.	50
2.	**Abecedarul muzicii şi solfegiul** (Clasa III-IV), L. Ţurcanu, A. Ţurcanu	122 p.	50
3.	**Literatura Muzicală** (p/u şc. Arte/Muzică), (anii I-II de studii), S. Badrajan, A. Rojnoveanu, S. Rotaru	236 p.	50
4.	**Literatura Muzicală** (p/u şc. Arte/Muzică), (anii III-IV de studii), S. Badrajan, A. Rojnoveanu, S. Rotaru	278 p.	50
5.	**Arta Muzicală din R.M.** Academia de Ştiinţă a Moldovei Institutul Patrimoniul Cultural	952p.	120
6.	**Muzică etnică: tradiţie şi valoare** V. Ghilaş	296 p.	20
7.	**Învăţământul Muzical în Moldova** Gleb Ciaicovski–Mereşanu	276 p.	20
8.	**Alină dorule alină** (Cântece şi melodii populare din Moldova şi Bucovina), Dumitru Blajinu	352 p.	100
9.	**Melodii de pe coline vol.II** (partituri pentru orchestre de muzică populară), Serghei Ciuhri	152 p.	15
10.	**Ţine-mă dorule lin** (piese corale), Eugen Mamot	116 p.	10
11.	**Cântece de dor** (pentru diverse formaţii vocale), V. Nevoie	74 p.	10
12.	**Plaiul meu** (coruri), Victor Nevoie	126 p.	10
13.	**Nouă azi ne-a răsărit** (colinde de Crăciun)	146 p.	10
14.	**Şi îngerii ca omul plâng** (cântece şi poezii de autor), Maria Stoianov	190 p.	10
15.	**Gânduri ţesute-n suflet** (cântece şi poezii de autor), Maria Stoianov	200 p.	10

Nr.	Denumire	Pagini	Preţ (lei)
16.	**Cum stau şi-mi aduc aminte** (creaţie muzicală), Gheorghe Creţu	440 p.	30
17.	**Grigore Grigoriu** (viaţa şi creaţia — album), Ion Proca	248 p.	50
18.	**Nicolae Sulac** (Mai aproape de departe), Ion Proca	264 p.	30
19.	**Emil Loteanu** (O viaţă cât o moarte de lungă), Ion Proca	248 p.	30
20.	**La Oină** (roman), Ion Proca	160 p.	10
21.	**Poiana cu heruvimi** (figuri ilustre: scriitori, actori...), Ion Proca	248 p.	10
22.	**Ciocârlia cântă fără tălmăciri** (poezii pentru copii), Traianus	92 p.	10
23.	**Din cartea copilăriei** (poezii pentru copii), Traianus	16 p.	5
24.	**Alfabetul Vesel** (poezii pentru copii), Ianoş Ţurcanu	32 p.	10
25.	**Ce ascund cuvintele** (poezii pentru copii), Ianoş Ţurcanu	36 p.	15
26.	**Carte de dragoste** (poezii), Ianoş Ţurcanu	180 p.	10
27.	**Viespea** (povestiri), Ion Gorgan	92 p.	5
28.	**George Meniuc** (pagini de corespondenţă), Muzeul Literaturii Române	520 p.	20
29.	**Carte de Cuvinte** (Antologie, Scriitoi Soroceni), Petre Popa	680 p.	60
30.	**Cinegetica** (dicţionar explicativ), Tudor Colac	300 p.	40
31.	**Chişinăul în Literatură** (Antologie), Biblioteca B. P. Haşdeu	576 p.	40
32.	**Timp şi Istorie** (autor de la „Viaţa Basarabiei“), Iu. Colesnic	440 p.	100
33.	**Chişinăul din amintire** Iurie Colesnic	516 p.	120

«MAGIA LITERELOR»

joc pentru copii (alfabet)

40 lei

«MAGIA CIFRELOR»

joc pentru copii (cifre)

35 lei

«POIENIŢA VERDE»

joc pentru copii (flora, fauna)

35 lei

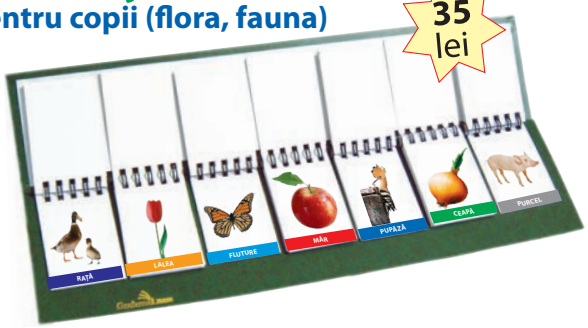

«Magia Literelor», «Magia Cifrelor» şi «Poenița verde» sunt jocuri propuse copiilor cu vârsta între 4–10 ani.

Mugurașii Ungheni

Mărunțica Cimișlia

Moștenitorii Râșcani

Chindia Rezina

Cine joacă horele

Festivalul dansului popular pentru copii și tineret

în memoria coregrafilor bălțeni Ion Negară și Ion Ungureanu

PROIECT 2012 **AFIȘE PENTRU COLECTIVE ARTISTICE (ACA) REALITĂȚI CULTURALE:** BĂLȚI, RÎȘCANI, CIMIȘLIA, REZINA, UNGHENI.